

Møte onsdag den 13. mai 2009 kl. 10

President: Lodve Solholm

Dagsorden (nr. 82):

1. Spørretime
  - muntlig spørretime
  - ordinær spørretime

Presidenten: Representanten Per Ove *Width*, som har vore permittert, har igjen teke sete.

Frå representanten Ola T. *Lånke* ligg det føre søknad om permisjon i tida frå og med 13. mai til og med 20. mai, for å delta som representant for Stortingets presidentskap, på offisielt besøk i Chicago, USA.

Etter forslag frå presidenten vart samrøystes vedteke:

1. Søknaden blir handsama straks og innvilga.
2. Vararepresentanten Solveig Kopperstad *Bratseth* blir innkalla for å møte i permisjonstida.
3. Solveig Kopperstad *Bratseth* blir vald inn i Lagtinget for den tida ho møter for representanten Ola T. *Lånke*.

Presidenten: Solveig Kopperstad *Bratseth* er til stades og vil ta sete.

Representanten Erna Solberg vil setje fram eit representantforslag.

Erna Solberg (H) [10:01:30]: På vegne av representantene Jan Tore Sanner, Olemic Thommessen, Torbjørn Hansen, Ine Marie Eriksen Søreide, Martin Engeset og meg selv vil jeg få lov til å fremsette forslag om en kraftig satsing på bedriftsintern opplæring og kompetanseheving for arbeidstakere.

Presidenten: Representanten Gunnar Kvassheim vil setje fram eit representantforslag.

Gunnar Kvassheim (V) [10:02:03]: På vegne av representantene Leif Helge Kongshaug, André N. Skjelstad og meg selv har jeg gleden av å fremme forslag om å gjennomføre en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen vil setje fram eit representantforslag.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:02:32]: På vegne av representantene Dagfinn Høybråten og undertegnede vil jeg fremme et representantforslag om å utvikle et mål for brutto nasjonal livskvalitet som et supplement til brutto nasjonalprodukt for å sikre et bedre samsvar mellom politikken og det som gir innbyggerne høy livskvalitet.

Presidenten: Forslaga vil bli handsama etter reglementet.

Sak nr. 1 [10:02:57]

Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok måndag melding frå Statsministerens kontor om at følgjande statsrådar vil møte til munnleg spørjetime:

- statsråd Knut Storberget
- statsråd Terje Riis-Johansen
- statsråd Anniken Huitfeldt

Dei annonserte regjeringsmedlemene er til stades, og vi er klare til å starte den munnlege spørjetimen.

Dei representantane som i tillegg til dei som har meldt frå på førehand om at dei ønskjer å stille hovudspørsmål, blir bedne om å reise seg.

Vi startar då med første hovudspørsmål, frå representanten Ulf Erik Knudsen.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:03:45]: Mitt spørsmål går til barne- og likestillingsministeren.

Innvandringen i Norge er i ferd med å ta massive proporsjoner. I Oslo har man passert en andel på 25 pst., i min egen hjemby 20 pst. Dette medfører en del problemer og utfordringer. Særlig er det kvinnesynet som eksisterer hos mange muslimske menn, et problem, og dette er jo et område som ligger under statsråden. Vi har problemer med vold mot kvinner, vi har tvangsgifting med påfølgende voldtekt, overfallsvoldtekter, hijabtvang, omskjæring eller kjønnslemlestelse, kvinner som holdes hjemme med tvang, og kvinner som ikke får lære norsk. Den siste Sentio-undersøkelsen viser at det er et stort flertall i den norske befolkning som nå er imot innvandringen, og særlig den muslimske innvandringen.

Dette er jo temaer hvor statsråden i lang tid har vært taus, og i hvert fall ikke kommet med noen konkrete tiltak som vi i Fremskrittspartiet har merket oss. Men på mandag brøt statsråden tausheten med sine løsninger på dette problemet. Hun sier til VG at noe av løsningen her, for innvandrermennene, var at de skulle hente mer i barnehagen, ta oppvasken og skifte bleier. Noen av oss vil mene at når det gjelder disse store, alvorlige problemene, er statsrådets løsning en grov skivebom.

Mitt spørsmål til statsråden er: Mener hun at disse tiltakene for det første bryter inn i den private sfære, og for det andre er egnet til å løse disse alvorlige problemene som er innenfor innvandringssektoren?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:05:29]: Spørsmålet om fordeling av arbeidsoppgaver i hjemmet og likestilling på hjemmebane handler også om likestilling i samfunnet. Hvis en jente med minoritetsbakgrunn lærer at det er faren som bestemmer det meste, og hun blir oppdratt til å slå ned blikket når det er en eldre mann som snakker, er det vanskelig å slå seg fram i samfunnet. Hvis en ung gutt lærer hjemme ikke å ha respekt for sine søstre, vil

han tape på det i møtet med samfunnet. Vi har jo de siste årene sett hvordan likestilling på hjemmebane er en forutsetning for likestilling i samfunnet for øvrig. Vi har nå statistikk som viser at hos par som deler på arbeidsoppgavene i hjemmet, er det mindre vold enn hos andre par, hos par som deler på arbeidsoppgavene i hjemmet, er det mindre skilsmisser, og de har flere barn. Jeg er overbevist om at likestilling i hjemmet er en viktig forutsetning for likestilling i samfunnet.

Vi har gjort mye annet også. Vi har lansert flere tiltak i kampen mot tvangsekteskap. Det har aldri vært satsset så offensivt på dette. Vi har innført helsesjekk for dem som kommer fra land hvor det er omfattende kjønnslemlestelse. Likestilling på hjemmebane handler også om likestilling i samfunnet.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:06:47]: Jeg registrerer i VG at statsrådets krav til henting i barnehage, bleieskift og oppvask også skal gjelde norske menn og ikke bare innvandrere. Jeg mener jo at politikere bør holde seg til de problemer som er innen det offentlige rom, og selvfølgelig også når det gjelder vold og kriminalitet.

Jeg lurer på hvordan statsråden vil kontrollere barnehagehenting, bleieskift og oppvask. Blir det med hjemmebesøk fra offentlige kontrollører? Kan jeg f.eks., som småbarnsfar med en sønn på 16 måneder, få et pluss i boken for å ha kjøpt oppvaskmaskin? Hvor mange bleier må jeg eventuelt skifte pr. dag, før statsråden godkjenner dette? Og når det gjelder barnehagehenting: Teller det f.eks. at jeg ikke får hentet i barnehagen når det et kveldsmøte i Stortinget? Eller vil jeg få stryk fra statsråden på dette området når hun kommer hjem til meg og kontrollerer?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:07:49]: Jeg vet ikke hva slags ordning som praktiseres i Fremskrittspartiets stortingsgruppe, men i Arbeiderpartiets stortingsgruppe den gangen jeg var i dette hus, la man i hvert fall vekt på at man fikk først utbytting hvis man skulle hente i barnehage.

Jeg har ikke tenkt å kontrollere norske familier. Jeg har tenkt å ha den samme diskusjonen blant minoritetsfamilier som vi har hatt i det norske samfunnet de siste 20 årene, og det har resultert i at vi har fått en veldig stor endring i mansrollen. Det er ingen som stiller så mye opp for barna sine, og som henter så mye i barnehagen som norske menn. Jeg ønsker den samme diskusjonen i hele samfunnet og sier at dette skal gjelde alle menn. Dette har ført til at norske kvinner nå er på europatoppen både når det gjelder yrkesdeltakelse og antall barn som fødes. Så likestilling på hjemmebane er en forutsetning for at vi skal nå likestilling i samfunnet.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Olemic Thommessen.

Olemlc Thommessen (H) [10:08:50]: Det gleder meg å høre at statsråden ikke vil gå inn i hjemmene og kontrollere. Det høres jo egentlig overbevisende ut.

Men er det ikke egentlig det Arbeiderpartiet og statsråden gjør med alle de støtteordninger og andre ordninger

man har i familiepolitikken? Nesten alle sammen – kanskje utenom én, nemlig kontantstøtten – legger jo føringer for hvordan man skal innrette seg. De legger jo nettopp lokk på den valgfriheten som familiene faktisk har.

Hvis det er slik at man ikke vil gå inn i de private rom, hvis man ikke vil gå inn i familienes beslutninger om hvordan de ordner sin daglige barnehagehenting, hvem skal være hjemme, hvordan man skal ordne seg, burde man ikke da heller satse på ordninger som faktisk ikke legger føringer, og som ikke har noen oppskrift på hvilket valg staten ønsker at man skal gjøre – slik som kontantstøtten, som faktisk er en slik ordning?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:09:55]: Pappakvoten er en slik ordning. Den gjør at fedre som ønsker å ta ansvar for sine barn, får den muligheten, for vi vet at arbeidsgivere har en tendens til å diskriminere menn som ønsker å ta mer ansvar hjemme. Derfor fungerer den som en framforhandlet rettighet.

Det har vært uklart hele tiden om Høyre er for eller mot denne pappakvoten. Høyre stemte imot. Så skriver Høyre, sammen med Fremskrittspartiet, at dette skal familiene bestemme selv. Det sa Høyre i Stortinget i går, mens Fremskrittspartiet hele tiden har vært mot pappakvoten og sier at dette er inngripen i familienes indre anliggende.

Pappakvoten legger føringer for et mer likestilt familie-liv. Men til sjuende og sist handler det om pappas valgfrihet til å ta de ansvarsoppgavene hjemme som han ønsker å ta, og det har gitt fenomenale resultater de siste årene. Det er ingen som stiller opp så mye hjemme som norske menn.

Presidenten: Bjørg Tørresdal – til oppfølgings-spørsmål.

Bjørg Tørresdal (KrF) [10:10:55]: Jeg vil gjerne følge opp med nok et spørsmål som handler om inngripen i hjemmet, men som er enda mer alvorlig enn arbeidsfordelingen mellom kjønn, nemlig spørsmålet om hvor et barn skal bo.

I Dagsavisen i dag kan man lese at Regjeringen i forslag til ny barnelov åpner for at domstolene skal kunne idømme delt omsorg for et barn etter en skilsmisse. Det er alvorlig dersom dette er tilfellet. Regjeringen vil at i saker hvor det i utgangspunktet er et høyt konfliktnivå mellom mor og far, skal domstolene kunne bestemme hvor et barn skal bo – i en situasjon hvor det allerede er en konflikt.

Det er aller best for et barn å ha ett hjem. Det går veldig bra å dele omsorgen i enkelte familier, men det forutsetter et veldig sterkt og godt samarbeid mellom mor og far. Derfor blir det håpløst å snakke om barnets beste og idømme omsorg der det er en stor konflikt. Kan statsråden bekrefte at det kommer et slikt forslag?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:11:56]: Arbeiderpartiets landsmøte har tatt stilling til den saken. Regjeringen vil fremme et forslag til Stortinget i løpet av våren.

Representanten sier at det er aller best for et barn å ha ett hjem. Det er jo en veldig normativ påstand. Arbei-

derpartiets landsmøte har lagt vekt på at dersom det er til barnas beste, skal det være en mulighet for domstolen å idømme delt bosted, og det er i overensstemmelse med bl.a. det Barneombudet mener. Vi ønsker ikke delt bosted som en hovedløsning. Det har Regjeringen sagt før i forslag til mannsmeldingen, som ble behandlet i Stortinget i går. Men Arbeiderpartiets landsmøte har altså sagt at vi vil gi domstolene en begrenset adgang til å idømme delt bosted, dersom det er til barnets beste.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:12:53]: Venstre deler nok ikke Fremskrittspartiets bilde av at 25 pst. av befolkninga i Oslo består av undertrykte kvinner som ikke kan norsk, som blir slått, og som ikke får muligheten til å utvikle seg. Men vi ser at det i mange miljøer må tas grep for at kvinner skal få en yrkeskarriere og mulighet til å utvikle sine ferdigheter i det norske samfunnet. På bakgrunn av det er det viktig å gi dem akkurat den muligheten. Det er viktig å satse på norskundervisning, og det er også viktig å satse på undervisning.

Men statsråden prøver å påvirke dette med en pekefinger istedenfor å vise til alle de gode eksemplene som faktisk fins på dette området. Det er veldig mange gode personer som står for gode ting på integreringssida, som heller hadde trengt et push i ryggen enn en pekefinger i trynet. Skjønner statsråden at hun er på feil vei når hun bruker pekefingeren før hun bruker en dytt i ryggen?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:13:51]: Jeg besøkte en minoritetsfamilie på søndag. Der gjorde pappa mye husarbeid. Jeg sa at dette er positivt. Det er ikke å bruke en pekefinger. Det er å trekke fram de gode eksemplene.

Den nye generasjonen med minoritetsfedre har nettopp skjont det. De triller barnevogn som aldri før, og de ønsker å ta mer ansvar hjemme, fordi de ser at likestilling på hjemmebane er en forutsetning for at barna skal gjøre det bra i samfunnet. Når de ser en pappa som deltar, betyr det mye for de døtrene som skal ut i samfunnslivet, i skolen og i arbeidslivet. Så jeg er helt enig med representanten i at man skal trekke fram de gode eksemplene, og det var det jeg gjorde da jeg besøkte denne innvandrerfamilien på søndag.

Karin S. Woldseth (FrP) [10:14:45]: Først må jeg si at statsråden tar feil når hun sier at vi er mot pappakvote. Det vi ønsker, er at familiene selv skal få lov til å velge hvilken løsning de vil ha når det gjelder fødselspermisjonene sine.

Så er det også slik at det strengt tatt ikke var våre fedre som lærte våre menn til å bli gode hjemme. Da synes jeg at å snakke om bleieskift og at statsråden – som Venstre var inne på – kommer med pekefingeren, blir helt feil når det er så mange andre uløste ting innenfor innvandrerhjemmene. For eksempel vet vi, og statsråden vet og stilletiende aksepterer, at innvandrerkvinner går hjemme og ikke kan norsk, at de blir undertrykt av sine menn, og at de blir ut-

satt både for kjønnslemlestelse og vold i nære relasjoner. Når skal statsråden gjøre noe med dette? Vi har hørt om utvalg. Når skal statsråden gjøre noe?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:15:50]: Jeg oppfordrer representanten til å lese Regjeringens handlingsplan både når det gjelder vold i nære relasjoner, når det gjelder tvangsekteskap, og når det gjelder kjønnslemlestelse. Det har aldri vært et mer offensivt arbeid i forhold til dette.

Så er det underlig å notere seg at representanten mener at familien skal bestemme selv, men at man skal være for pappakvote. Pappakvote betyr jo at det er én kvote som er forbeholdt far. Det betyr at mor ikke kan ta den. Så det er litt underlig for meg å skjønne hvordan man skal ha en pappakvote som skal være frivillig. Da er det jo ikke pappakvote, for dette er jo en framforhandlet rettighet som bare kan brukes av far. Det er det som er pappakvote. Den kvoten har vi doblet i løpet av den perioden vi har sittet – fra fem uker til ti uker fra i sommer – og i stortingsmeldingen om manssrollen varsler vi en videre utvidelse til 14 uker. Det er jeg stolt av, og det er Fremskrittspartiet imot.

Presidenten: Då går vi til neste hovudspørsmål.

Ivar Kristiansen (H) [10:16:58]: Jeg har et spørsmål til olje- og energiministeren.

Det er godt kjent for de fleste i alle landets industristeder at dagens regjering vant forrige stortingsvalg ved et løfte om å tilby norsk industri kraft til under markedspris. Dette har i ettertid vist seg å være daværende valgs største valgbløff, men det var meget virkningsfullt. Man skaffet seg stortingsflertall på grunn av dette løftet. Man har nok erfart at man har sviktet norsk industri, men nå handler det om å se fremover, og for den rød-grønne regjeringen handler det om å prøve å berge stumpene på nytt igjen.

Faktum er – når vi ser tilbake – at de som ikke stolte på Regjeringens forrige løfter, er de som er blitt vinnere, og som har ordnet opp i det kommersielle markedet, mens alle de bedriftene som stolte på Regjeringen, er blitt tapere. Faktum er jo at dagens regjering har gjort situasjonen mye verre. Man har avskaffet hjemfallsordningen, man har tatt fra norsk industri den kraft de selv disponerte. Man har ikke fått på plass ny energi til disposisjon for industrien i Norge, og sågar presterer man nå gjennom forslaget i den proposisjonen vi har liggende i komiteen, å leie ut vannkraft i 15 år, når hele den samlede norske industrien forlanger minimum 30 år.

Så sier Regjeringen: Vi har ikke gitt opp. Nå skal vi skaffe nye løsninger. Det er en budsjettlekasje som sier 40 mill. kr. Det viser at dette er ikke noen konsortiumsmodell, men en såkalt bagatellmessig ordning. Ordet er meget dekkende. Det betyr at hvis hele den norske industrien benytter seg av ordningen, får de altså en prisreduksjon på hele 0,1 øre. Konserndirektøren i Fesil Energy kaller dette for politisk kosmetikk. Har ikke konsernenergisjefen i Fesil rett? Er ikke dette for politisk kosmetikk å regne?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:19:06]: Sist uke hadde jeg besøk av ledelsen i Finnfjord Smelteverk i Troms. Det var et besøk som bl.a. tok utgangspunkt i at vi tildelte 175 mill. kr til denne industribedriften for å sørge for at den skal være tilpasset utfordringene knyttet til energi i framtida. Det er et glimrende eksempel på Regjeringas energipolitikk – en politikk som bl.a. handler om å sørge for omlegging innenfor industribedriftene, slik at de er tilpasset en framtid hvor energi kommer til å bli enda viktigere enn i dag. Det er bare ett bevis på at når representanten Kristiansen sier at mye har blitt verre i denne regjeringas periode, så er det helt feil.

Energipolitikken som denne regjeringa har presentert, består av mange elementer. Tilgang på sikker kraft er en helt nødvendig forutsetning for å lokalisere bedrifter i Norge. Vi har fått mer kraft inn i markedet nå. Vi ser at det inngås langsiktige kontrakter, og vi ser at industrien verdsetter det arbeidet som blir gjort i forhold til Enova og energiomlegging. Vi ser også at vi har en andel av langsiktighet i markedet på kontraktssida, som nettopp gir forutsigbarhet. Så jeg er helt uenig i representanten Kristiansens påstand.

Jeg mener også at det som sies om innkjøpskonsortiet, er feil. Her har vi hatt en prosess over lang tid. Vi har nå kommet med et opplegg som gjør det mulig for industribedrifter å gå sammen og danne innkjøpskonsortium, forhandle fram gunstige kraftavtaler på markedsbaserte vilkår. Vi skal også jobbe videre med det som gjelder på garantisida knyttet til innkjøpskonsortier.

Så jeg mener at representanten Kristiansens påstand er feil, og jeg mener at det har blitt gjort svært mye i løpet av denne perioden for å sørge for at rammene rundt energi- og industripolitikk er god.

Ivar Kristiansen (H) [10:21:03]: Jeg synes det er be-
drøvelig at man med åpne øyne gjør et kraftig forsøk – selv om vi snart er inne i en hektisk valgkamptid – på å lure norske industriarbeidere på nytt igjen.

Man presterer å si at det er gjort mye fra den norske regjeringens side i disse fire årene, men det må jo knapt være bare deler av Regjeringen som synes at dette er tilfellet. Har ikke statsråden fått med seg at den 3. juni i år skal vi ha en to timers lang streik, hvor samtlige industriarbeidere i norsk industri går til det alvorlige virkemidlet å protestere mot valgbløffen fra 2005? Har ikke statsråd Riis-Johansen engang fått med seg at regjeringspartienes hovedsponsor nå samlet protesterer mot valgbløffen fra 2005? Er det slik å forstå at man med åpne øyne faktisk på nytt er villig til å lure norske industriarbeidere til å stemme rød-grønt også ved kommende valg?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:22:09]: Hvordan representanten Kristiansen ut fra mitt svar i stad kan mene at jeg legger opp til å lure velgerne, er for meg helt uforståelig. Jeg mener dette er en nøktern beskrivelse av det som har blitt gjort i denne perioden. Så ser jeg, som representanten Kristiansen, at det er et engasjement knyttet opp mot Stortingets behandling av hjemfallsordninga. Det er et engasjement som har vært der over lang tid, som

vi begge er godt kjent med. Jeg ser at det fra industriens side har vært et ønske om å ha en lengre tidsperiode for utleieordninga. Det er et legitimt standpunkt som det finnes gode argumenter for og imot. Regjeringa har kommet med et forslag på 15 år, og grunnen til det er jo at det er en balansert løsning for både å kunne inngå avtaler som har en viss varighet, og samtidig sørge for at leieordninga er et reelt leieforhold og ikke i praksis et eieforhold.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-
spørsmål – først Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:23:28]: Regjeringens løfte om å innføre et industrikraftregime, eller noe i den dur, har vært lovt og gjentatt gang på gang i løpet av de siste tre og et halvt årene. Paradokset er også at gang på gang har medlemmer av Regjeringen sagt at nå er dette blitt innført. Tidligere statsråd Enoksen, tidligere statsråd Haga og tidligere næringsminister Andersen har sagt at nå anser man det som at løftet om et industrikraftregime er innfridd. Det har blitt sagt på plenen utenfor når det har vært demonstrasjoner, og det har blitt sagt i Stortingets spørretime. Gang på gang sier industrien at de ikke anser det som at dette har blitt innfridd i det hele tatt. Det er ingen industridirektør eller fagforeningsleder i Norge som mener at Regjeringen har innfridd løftet sitt. Når en da i tillegg sier at utleieordninga på 15 år er en del av denne pakken, når vi på høring i energi- og miljøkomiteen i går fikk bekreftet fra industrien at 15 år ikke er interessant for noen industribedrift, må jeg spørre: Føler statsråden at han i det hele tatt har noen direktører eller fagforeningsledere med seg på laget når han nå sier at dette er en løsning som er framtidsrettet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:24:39]: Jeg oppfatter at det er stor interesse for å inngå langsiktige kraftavtaler i industrien. Jeg oppfatter at det er stor interesse for å nyttiggjøre seg de betydelige midlene som Regjeringa nå har stilt til rådighet for industrien for å endre energipolitikken på den enkelte bedrift. Jeg oppfatter at det er en oppfatning i industrien av at forutsigbarhet på dette politikkområdet er viktig i forhold til lokalisering i Norge.

Så er det, som også representanten Solvik-Olsen tar opp, ulike vurderinger av enkeltspørsmål, som f.eks. hjemfallssaken er et eksempel på. Det betyr ikke at en her ikke har en inngang som handler om en felles forståelse når det gjelder industripolitikk og langsiktige kraftavtaler, f.eks. Når det gjelder den konkrete saken, har Regjeringa konkludert med at en balansert løsning er 15 år.

Presidenten: Line Henriette Holten Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:25:52]: Jeg har sittet og lyttet på statsrådens svar. Det er viktige svar, for dette angår mange tusen arbeidsplasser innenfor kraftkrevende industri. Vi har klare løfter fra Jens Stoltenberg fra 2005 om at vi skal få kraft til under markedspris.

I går sa Stein Lier-Hansen: Jeg kan ikke med hånda på hjertet si at Regjeringen har ført en tydelig industripolitikk.

På fredag kommer Regjeringen med en pakke, og om de lekkasjene som er kommet, gjennom statsministeren, sier Leif Sande at dette ikke er godt nok, at dette ikke er nok, for det trengs statlige garantier for milliarder dersom Norge skal bruke den franske modellen. Det trengs altså kraft.

Mitt spørsmål til statsråden er enkelt: Hvordan vil Regjeringen skaffe denne kraften, slik at statsminister Jens Stoltenbergs ord fra 2005 blir virkelighet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:26:55]: Seinest i går gav jeg konsesjon til et nytt vindkraftanlegg på Lista. Det er ett eksempel på det å skaffe kraft. Det betyr å behandle søknader, og det betyr å sørge for at ny kraft kommer inn i markedet. Vi ser at vi på vannkraftsida har fått ny kraft inn i markedet, konsesjoner på ca. 2,5 TWh i denne stortingsperioden. Ny kraft kommer inn i markedet, industrien får tilgang på kraft, og vi har en forutsigbarhet rundt kraftpolitikken i Norge som ikke står tilbake for andre land i det hele tatt.

Så skal vi også sørge for at industrien bruker kraften på en mer effektiv måte enn hva som har vært gjort tidligere. Jeg tror representanten Holten Hjemdal er enig med meg i at det å gå inn og foreta energieffektivisering, foreta konkrete forbedringer i den enkelte bedrift, frigjøre energi på den måten, er et viktig tiltak både ut fra industripolitikk framover og ut fra klimapolitikk. Summen av dette er mer energi tilgjengelig og mer effektiv bruk av energien i Norge. Det er bra for industrien, og det er bra for klimaet.

Presidenten: Gunnar Kvassheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvassheim (V) [10:28:05]: Når læreboken om løftebrudd skal skrives, kommer løftebruddet knyttet til industrikraft til å bli kronksempelen. Det ville vært ryddig av Regjeringen å innrømme at en lovte noe som en ikke har klart å levere. Det eneste positive en kan si om det løftebruddet, er at det har vært en god stimulans for transportnæringen i Utkant-Norge, for de har gjentatte ganger transportert tusenvis av industriarbeidere til Oslo for å demonstrere mot Regjeringens løftebrudd. Det kommer nye busslaster 3. juni, og det er det god grunn til.

Nå diskuterer Stortinget perioden for utleie av kraft. Regjeringen har foreslått 15 år. Arbeiderpartiet foreslo 30 år på sitt landsmøte. Det er i samsvar med industriens og fagbevegelsens ønske. Nå får vi klarhet i at Regjeringen ønsker å opprettholde forslaget om 15 år, og ikke det som er den nye posisjonen til Arbeiderpartiet. Er det olje- og energiministeren som nok en gang blokkerer for en løsning som industrien og fagbevegelsen ønsker?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:29:07]: Jeg har ikke noen flere kommentarer til Regjeringas forslag til utleieordninga knyttet til hjemfall enn at det forslaget som Regjeringa har fremmet, ligger i Stortinget og er til be-

handling. Jeg tror ikke det er noe oppsiktsvekkende i det. Som jeg også sa tidligere, mener jeg at det er en balansert og god oppfølging av et meget godt forslag som Regjeringa kom med i fjor, og et meget viktig vedtak som Stortinget fattet i fjor knyttet til hjemfallsordninga, en ordning hvor Venstre har en stolt historie, men som Venstre ikke fulgte opp i fjor høst for å sikre hjemfallsordninga i Norge framover.

Presidenten: Peter Skovholt Gitmark – til oppfølgings-spørsmål.

Peter Skovholt Gitmark (H) [10:30:01]: Når selv Regjeringens hovedsponsor går ut så kraftig og beskylder Regjeringen for løftebrudd og valgbløff og sågar går til det skrittet å utlyse politisk streik, da burde statsråden stå oppreist og innrømme hva som faktisk har funnet sted. Det som var tilfellet, var at Stoltenberg I tydelig slo fast at det skulle etableres et industrikraftregime som skulle gi industrien langsiktighet. Rolf Terje Klungland, som da var Arbeiderpartiets energipolitiske talsmann, sa at å sikre billig strøm til kraftkrevende industri må bli den rød-grønne regjeringens første oppgave. Statsrådens tidligere partileder, Haga, svarte i 2005 på spørsmål fra Stavanger Aftenblad om billig strøm til kraftkrevende industri: nettopp.

Er det ikke nå på tide å beklage at alle de rød-grønne partiene førte velgerne bak lyset i 2005, ta den skylden dere burde ta på dere, og nå møte velgerne med blanke, nye kort?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:31:05]: Det som representanten Skovholt Gitmark her refererer til – altså et industrikraftregime som kan gi industrien langsiktighet – er nettopp det vi jobber med, og som jeg mener vi har levert konkrete resultater på, både i forhold til tilgang på energi, i forhold til støtteordninger for å legge om energibruken i de enkelte bedriftene og også gjennom hjemfallsordningen, som sikrer stabilitet i forhold til eierskap og gir industrien mulighet til deleierskap gjennom omgjøringsadgangen.

Så jeg er uenig i premissene for spørsmålet til representanten Skovholt Gitmark. Jeg mener at vi har jobbet mye og levert resultater i forhold til industri- og energipolitikk, og at nettopp det skaper den langsiktigheten som representanten er ute etter.

Presidenten: Vi går då vidare til neste hovudspørsmål.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [10:32:05]: Eg har eit spørsmål til barne- og likestillingsministeren.

Den ferske rapporten frå Regjeringas fordelingsutval slår fast at barnehagar har innverknad på sosiale forskjellar seinare i livet. Ifølgje utvalet bør foreldre sende barna sine i barnehage så tidleg som mogleg fordi barna då, blir det sagt, vil tene meir når dei blir vaksne.

Det er ingenting i rapporten som tyder på at det å vente med heildagsbarnehage til du er tre år får negative konsekvensar for seinare yrkesliv, sjølv om Arbeidar-

partiet og SV meiner at alle barn har best av å vere i heildagsbarnehage frå dei fyller eitt år.

Tvert imot viser rapporten at det å fjerne kontantstøtta er usosialt på kort sikt, og at fordelingsverknadene av å fjerne ordninga på lang sikt er svært usikre. Å fjerne kontantstøtta vil bidra til ei meir ujamn inntektsfordeling, fordi ho blir mest nytta av familiar med låge inntekter.

Kristeleg Folkeparti meiner at rapporten kan verke som eit bestillingsverk, og at Regjeringa her har finansiert eit forskingsopplegg som rettferdiggjjer deira eigen ideologiske kamp mot familiane sin valfridom. Saka blir ikkje betre av at fleire leiande skikkelsar i utvalet er ope venstreorienterte eller SV-sympatisørar.

TNS Gallup har gjennomført ei spørjeundersøking som tyder på at dersom kontantstøtta blir fjerna heilt, vil berre om lag 20 pst. av dei som mottek kontantstøtte i dag, velje barnehage. For dei resterande 80 pst. vil ei slik avgjerd altså berre føre til svekt økonomi. Kontantstøtta betyr mest for dei som har minst, og gjer at fleire foreldre kan velje å vere heime med dei minste barna.

Vil statsråden verkeleg straffe alle dei foreldra som uansett ønskjer å vere heime, ved å ta frå dei over 3 000 kr i månaden?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:33:58]: Først og fremst vil jeg gi familiene en valgfrihet til å velge barnehage. Det har vært den viktigste endringen i denne perioden, at de som velger barnehage, kan få den muligheten, og de som velger å være hjemme, kan få den muligheten.

I 2002 kostet det 4 700 kr for en barnehageplass i kommunen min. Uten barnehageforliket ville det ha kostet 13 000 kr å ha tre barn i barnehage. I dag koster det 5 100 kr. Det gjør at det ikke lenger er ulønnsomt for kvinner å gå ut i arbeidslivet. Så valgfrihet sikrer vi gjennom barnehage.

Men vi har jo en kontantstøtte. Den har vært oppe til diskusjon ved flere anledninger. Den har hatt mange utilsiktede virkninger. Blant annet er det flere rapporter som slår fast at den holder minoritetskvinner tilbake i hjemmet. Det jeg er opptatt av, er å få bedre overgangsordninger mellom fødselspermisjon og arbeidsliv.

I dag er det slik at man får barnehageplass lovfestet fra 1. august hvert eneste år, men for dem som får barn kanskje i februar, er det en glippe der som vi er nødt til å ta hensyn til når vi utformer en god barnehagepolitikk. Vi har utvidet fødselspermisjonen, og vi har sett tidligere hva utvidet fødselspermisjon har ført til. Det har ført til at langt flere har tatt dette ut i redusert arbeidstid. Så jeg er først og fremst opptatt av at barnefamilieene skal få mer tid, at det skal bli mer romslig i hverdagen. De som vil være hjemme, kan velge det, men forutsetningen for valgfrihet er at vi som ønsker det, har lovfestet rett til barnehageplass.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [10:35:39]: Eg ser at vi også har minoritetskvinner på galleriet i dag. Eg synest det er hyggeleg å sjå at også dei er med og følgjer debatten her.

Kontantstøtta blir ofte omtala som eit problem integreringsmessig. Eg synest ein skal snakke med mange mino-

ritetskvinner, og ikkje *til*. Det er veldig viktig at vi legg til rette for god integrering, men dermed å seie at dei som har ein minoritetsbakgrunn, ikkje skal få lov til å nytte seg av kontantstøtte fordi det fører til at dei kanskje ikkje går ut i yrkeslivet når dei får kontantstøtte, er å ville fjerne ei heil ordning utan å sjå på kva det er småbarnsforeldre ønskjer. Vi veit at 40 000 ønskjer å nytte seg av kontantstøtte, og det å få ein billeg og god barnehageplass har Kristeleg Folkeparti gått i bresjen for.

Skal valfridomen bli reell, må ein kunne velje mellom ein god barnehageplass til ein rimeleg pris og kontantstøtte. Så det å leggje til rette for det, men samtidig fjerne kontantstøtta, er å angripe problemstillinga i feil ende. Ein veit at dersom ein fjernar kontantstøtta, vil det bety at mange av dei som har dårleg råd, får det enda dårlegare. Det betyr ikkje at (presidenten avbryt) ...

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:36:46]: Det å si at Kristelig Folkeparti i forrige regjeringsperiode gikk i bresjen for billigere barnehager, er vel en sannhet med modifikasjoner. Daværende kommunalminister Erna Solberg sa at det var kroneksempelen på en gammel, stalinistisk politikk da vi vedtok at barnehageprisene skulle ned i tråd med intensjonene i barnehageforliket. Derfor er billigere barnehagepriser veldig viktig.

Jeg er opptatt av å få flere minoritetskvinner ut i arbeidslivet. Det er grunnen til at jeg ønsker at minoritetsfedre skal ta mer ansvar hjemme, og det er også årsaken til at jeg vil legge til rette for ordninger som gjør at flere minoritetskvinner kommer ut i jobb. Det handler om gratis kjernetid i barnehagen, det handler om økt vekt på norskopplæring, for integrering i arbeidslivet er viktig for å bli med i det norske samfunnet.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først Karin S. Woldseth.

Karin S. Woldseth (FrP) [10:37:49]: Det er interessant å høre at statsråden synes vi har valgfrihet når vi faktisk da har én ting å velge mellom, nemlig barnehager.

I forrige spørsmål til statsråden, og også nå, hørte vi at statsråden egentlig innerst inne ikke tror på valgfrihet. Statsråden tror derimot på det sosialistiske prosjekt, hvor staten skal oppdra barna våre til å bli gode borgere. Når vi hører de rød-grønne når de snakker om kontantstøtte, høres det ut som om den varer helt fram til barna skal stå til konfirmasjon. Så er altså ikke tilfellet. Det handler om to år i et veldig lite barns liv.

Hvordan tør statsråden snakke om å vurdere å fjerne kontantstøtten når man har så mye forskning som spriker i alle retninger om konsekvensene av at de aller minste barna, altså barn fra ett til tre år, er i barnehage?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:38:51]: Dette viser jo inkonsekvensen i Fremskrittspartiets politikk. I forrige runde var dere for pappakvote, men også for valgfrihet. Dere er for at innvandrerkvinner skal delta i arbeidslivet, men dere er også for mer kontantstøtte.

I politikken må man av og til velge. Jeg ønsker å sti-

mulere til en politikk hvor fedre tar mer ansvar på hjemmebane. Vi skal ikke tvinge noen, men ha en politikk som stimulerer til dette. Jeg ønsker å legge til rette for en politikk som gir alle som vil det, rett til barnehageplass. Det er ikke tvang, det er ingen som tvinger deg, men valgfriheten er sikret gjennom at alle har denne rettigheten. Så her er det en politisk uenighet mellom oss.

Jeg er opptatt av å øke permisjonen. Vi hadde en diskusjon i Stortinget om det i går. Fremskrittspartiet er ikke veldig opptatt av dette – de er først og fremst opptatt av kontantstøtten. Jeg er opptatt av å ha lengre permisjon, fordi jeg har sett at det fører til en bedre fordeling av arbeidsoppgaver hjemme og også gjør at man kan få en noe mykere overgang, for mange av disse familiene synes det er tøft å gå ut i arbeidslivet når barnet er ett år.

Presidenten: Olemic Thommessen – til oppfølgings-spørsmål.

Olemic Thommessen (H) [10:39:57]: Denne debatten avspeiler jo ganske godt, synes jeg, de politiske forskjellene i den reelle viljen til å gi noen valgfrihet. Jeg tror bare vi kan konstatere at Arbeiderpartiet står på sitt og vel ønsker at valgfriheten skal begrenses til relativt få valg av det Arbeiderpartiet og Regjeringen mener er det riktige for oss.

Men jeg synes det er ett interessant punkt som har kommet frem, og det er dette ønsket om fleksibilitet. Er ikke kontantstøtten egentlig en ganske god ordning med tanke på fleksibiliteten? Det er jo ikke slik at alle har en barnehageplass klar akkurat da barnet fyller dette ene året? Er ikke kontantstøtten egentlig en ganske god ordning for nettopp å gi bedre rom for den overgangen som statsråden – riktig – peker på kan være vrien, og som av praktiske grunner og også ut fra ønsket om omsorg kan være vanskelig å forholde seg til?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:41:11]: Kontantstøtten brukes jo nesten ikke av dem som har barn som er to år. Der hvor kontantstøtten brukes i dag, er i overgangen mellom fødselspermisjon og arbeidsliv – de som får et barn i februar. Jeg ønsker å få på plass gode overgangsordninger. Noen har kritisert meg for det og sier jeg er uprinsipiell i likestillingspolitikken. Men jeg er opptatt av at prinsippene om likestilling skal henge sammen med folks hverdag. Jeg er opptatt av å få bedre overgangsordninger på plass. Det er fint å jobbe, men mange familier der både mamma og pappa jobber fulltid, synes det er tøft å gå ut i arbeidslivet når ungen er ett år. Når vi nå utvider permisjonen med ytterligere to uker, slik vi gjør fra 1. juli, som jeg varslet i mannsmeldingen, som for øvrig Høyre er imot, legger vi bl.a. til rette for mer fleksibel overgang mellom fødselspermisjon og arbeidsliv.

Presidenten: Dagrun Eriksen – til oppfølgings-spørsmål.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:42:12]: I dag fikk vi høre at valgfrihet er å kunne velge barnehage. Men hvis du

skal velge, må du jo ha et annet alternativ. Ellers er det ikke noe valgfrihet, og det er jo hele poenget med å kunne kjempe både for barnehage og for kontantstøtte. Jeg vil minne Stortinget om at grunnen til at Erna Solberg og Laila Dávøy ikke først og fremst jobbet for billigere barnehager, var at vi mente trykket måtte ligge på å få flere plasser, sånn at man virkelig hadde et reelt valg.

Jeg møter mange opprørte foreldre som opplever denne regjeringens vi-vet-best-holdning som ganske provoserende. De ønsker å få lov til å innrette sine liv med valget mellom gode barnehager og kontantstøtte på en god måte, og nå ønsker man å fjerne kontantstøtten. Det man bør gjøre, er å følge Kristelig Folkepartis program om å øke kontantstøtten, slik at det blir et godt valg mellom gode barnehager og en kontantstøtte. Hvorfor vil man ta det valget vekk fra de 80 pst. som ønsker dette som et tilbud?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:43:17]: Jeg vil jo stille spørsmål ved om det var valgfrihet den gangen Kristelig Folkeparti satt i regjering – 13 000 kr i barnehagepris for tre barn! Alternativet var svart dagmamma, som mange brukte, eller det å være hjemme om man da fikk kontantstøtte. Det er klart at den gangen var det ulønnsomt å ha barn i barnehage. Det var i hvert fall ikke valgfrihet. Så forutsetningen for valgfrihet er at alle som ønsker det, skal ha rett til barnehageplass. Så kan foreldre velge annerledes. Men jeg er først og fremst opptatt av at alle de som jobber, også skal få muligheten til å være mer sammen med ungene sine, for det er en tøff hverdag å få til å gå i hop for mange. Derfor er jeg opptatt av gode overgangsordninger mellom fødselspermisjon og arbeidsliv, slik at ikke hverdagen blir så strevsom for den vanlige familien.

Presidenten: Då går vi til neste hovedspørsmål.

Gunnar Kvasheim (V) [10:44:12]: Jeg har et spørsmål til olje- og energiministeren.

Det er bred enighet om at Regjeringens politikk når det gjelder fornybar energi-produksjon, har vært en fiasko. Den har kort sagt ikke gitt resultater. Vi har hatt flere olje- og energiministere i denne perioden enn vi har fått nye vindmøller utløst av Regjeringens politikk. Dette er en beskrivelse som hele bransjen er enig i, men Regjeringen har holdt på sitt – de mener opplegget de har lansert, har vært vellykket.

I Stortinget 7. mai kom tidligere senterpartileder og tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga med et oppsiktsvekkende og oppklarende utsagn. Hun sa:

«Problemet er at vi ikke har greid å drive fram den fornybarpolitikken vi burde hatt, fordi det har vært krefter innad i regjering som har gjort det vanskelig. Det er mange i regjering som gjerne skulle sett at vi hadde en skarpere fornybarpolitikk.»

Det er sterke ord, men jeg tror det er en rett beskrivelse.

Nå har vi fått forklaringen på hvorfor vi ikke fikk et opplegg med grønne sertifikater i et samarbeid med Sverige. Det var fordi det var «krefter innad i regjering» som ikke ønsket det.

Gjennom klimaforliket har Venstre, Kristelig Folkepar-

ti og Høyre fått Regjeringen med på å gjenoppta forhandlingene med Sverige med sikte på å få til et opplegg med grønne sertifikater, som vil utløse stor fornybar energi-produksjon på en forutsigbar måte.

Mitt spørsmål til statsråden er: Er det fortsatt slik at Regjeringen når det gjelder fornybar energi-politikk, er i strid med seg selv, eller kan vi denne gangen vente at Regjeringen samlet og med stor kraft står bak arbeidet og ønsket om å få et opplegg med grønne sertifikater sammen med Sverige?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:46:13]: Jeg kunne vært kort og svart ja på spørsmålet fra representanten Kvasheim.

Jeg legger sjøl inn mye engasjement og energi for å få på plass en løsning på dette spørsmålet. Jeg mener det er en viktig del av en framtidig energipolitikk. Ikke minst for vindsatsinga i Norge vil grønne sertifikater være svært effektivt hvis en får på plass et balansert opplegg, som både Norge og Sverige ser bidrar til å bygge fornybar-produksjonen opp, og som har den nødvendige balansen mellom landene som gjør at investeringene fordeler seg noenlunde likt. Det siste er selvsagt spesielt viktig for Sverige, som har et innarbeidet opplegg, og som har et sertifikatmarked som fungerer, og som da kommer til å være opptatt av at et framtidig felles sertifikatmarked skal ha den samme balansen i seg etter hvor investeringene kommer. Det er en forståelig posisjon.

Når det gjelder fornybarsatsinga for øvrig, er ikke spørsmålet hvorvidt den påstanden kommer opp i spontan-spørretimen eller ikke. Spørsmålet er på hvilket tidspunkt den kommer opp. Slik sett er representanten Kvasheims uttalelse her i dag et ekko av det som er sagt tidligere, og som ikke blir mer riktig av den grunn. I den grad representanten Kvasheim mener å kunne bruke ordet «fi-asko» om Regjeringas fornybarpolitikk, er det, som jeg har sagt veldig mange ganger før, en knallhard dom over den politikken som representanten Kvasheim sjøl var en del av, ikke minst da han satt på Statsministerens kontor – et viktig sted å være ved politikktutforming – og leverte resultater på et helt annet nivå enn hva denne regjeringa har levert av fornybarsatsing. Jeg slutter ikke å forundre meg over den frimodigheten som representanten Kvasheim og andre har til bare helt elegant å overse det som den forrige regjeringa ikke gjorde, og samtidig være knallhard i stemplinga av det som denne regjeringa faktisk får til.

Gunnar Kvasheim (V) [10:48:12]: Nå er det slik at den forrige regjeringen hadde et opplegg med grønne sertifikater i samarbeid med Sverige, som var klart til å bli satt i verk, og som ville gitt et helt annet kraftfullt trykk på fornybar energi-produksjon enn det dagens regjering har fått til.

Men la oss se vekk fra det som jeg som opposisjons-politiker mener. Her har vi fått en beskrivelse fra en tidligere olje- og energiminister, en tidligere leder av Senterpartiet, som sier at det er «krefter innad i regjering som har gjort det vanskelig». Hun sier bare det er årsaken til at

en ikke har nådd de resultatene en ønsker. Det er det hun framhever.

Jeg vil gjerne ha olje- og energiministerens vurdering av om det er en regjering i strid med seg selv som er grunnen til at en ikke har nådd de resultatene en ønsker innenfor fornybarpolitikken, slik som Åslaug Haga hevder i innlegget i Stortinget som jeg refererte til. Eller tar hun feil?

Det andre jeg har lyst til å spørre om, er: Kan han bekrefte at en har avklarte posisjoner i forhandlingene med Sverige om grønne sertifikater, og at det ikke er slik, som lekkasjer fra Sverige tyder på, at Norge møter med uavklarte posisjoner?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:49:19]: Når det gjelder de konkrete forhandlingene med Sverige, ber jeg om forståelse for at det er forhandlinger som skjer i forhandlingsrommet, og som det ikke er noen naturlig arena, verken her eller i det offentlige rom, å diskutere. Det som er min posisjon når det gjelder det overordnede, er at vi må finne en balansert løsning i tråd med det jeg sa i mitt forrige svar, hvor en ser at summen av forventede investeringer innenfor den delen av et felles sertifikatmarked som skjer i de respektive landene, har den balansen i seg. Her er det mye matematikk også sett i forhold til kostnader knyttet til enkeltinvesteringer, som gjør at en kan forvente at markedet vil utvikle seg i en fellesbalanse etter hvor investeringene skjer. Det mener jeg er en viktig posisjon og en viktig respekt mellom de to landene som skal være med i dette felles sertifikatmarkedet.

Når det gjelder detaljene utover det, ber jeg som sagt om forståelse for at det ikke er naturlig å gå inn på det. Når det gjelder det andre spørsmålet, har selvsagt Regjeringa én politikk, en god politikk, når det gjelder fornybarsatsinga.

Presidenten: Det blir fire oppfølgingsspørsmål – først representanten Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:50:42]: Det var bemerkelsesverdig å observere tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga i fri dressur i denne salen for få dager siden og høre beskrivelsen hun hadde av Regjeringens svake satsing på energipolitikk. Jeg registrerer at statsråden benekter at så er tilfellet.

Samtidig vet vi at energipolitisk talsmann for Senterpartiet på Stortinget, Erling Sande, har gått til kraftig angrep på Naturvernforbundet og sagt at de vanskeliggjør satsingen på fornybar energi. Samtidig vet vi at energiministeren selv er medlem av Naturvernforbundet. Så når en klager på manglende resultater og statsråden likevel er fornøyd, kan det jo hende at det er fordi en har kryssende interesser. Også Senterpartiets stortingsgruppe har hatt en rådgiver fra Naturvernforbundet ansatt, og statssekretæren i Miljøverndepartementet har vært leder i Naturvernforbundet.

Er statsråden faktisk fornøyd med resultatene f.eks. innenfor vindkraftsatsingen de siste tre og et halvt årene sett i forhold til hvor mange vindmøller som har blitt realisert?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:51:46]: Spørsmålet om vindkraft har vi også diskutert i denne salen relativt mange ganger. Jeg har tidligere uttrykt en utålmodighet etter å komme lenger på det området enn vi har gjort så langt. Jeg mener vindkraftpotensialet i Norge er mye, mye større enn det vi har klart å realisere. Vi har sett at kostnadene de siste årene har eksplodert. Nå har vi i tillegg fått en finanskriser, som har gjort at tilgang på kapital har gått motsatt vei. Summen av dette har blitt at det har vært lite nyinvesteringer knyttet til vindkraft. Det er et objektivt faktum.

Jeg er utålmodig. Jeg var glad i går da jeg kunne gi en konsesjon til Lista og en betydelig vindkraftsatsing der. Vi jobber med strategien for neste skritt i vindkraftsatsinga, og jeg er konkret opptatt av å få prosjektene igjennom. Jeg er spent når det gjelder søknadsfristen til Enova, som går ut på fredag, og på hvilke søknader om prosjekter som kommer til å ligge der, og hva som også da kan realiseres gjennom støtte til vindkraftprosjekter. Så – ja, min utålmodighet er stor.

Presidenten: Erna Solberg – til oppfølgingsspørsmål.

Erna Solberg (H) [10:52:56]: Vi har altså fått konstatert at statsrådets forgienger mener at motkreftene mot å satse på fornybar energi i Norge er internt i Regjeringen. Vi kan også konstatere at etter fire år er denne regjeringen uten energipolitikk. Opposisjonen har flere ganger fremmet forslag til ting som bør gjøres og utredes nærmere – la meg ta noen eksempler: Når det gjelder nett og utvikling for å få koblet på småkraft, fornybar kraft, rundt omkring i dette landet, men også få mer kabling, henviste Regjeringen til at det skulle komme en energimelding. Da vi forslo oppdatering knyttet til vannkraften i Norge, henviste man til at det kommer en energimelding, og i vår fikk vi beskjed om at det kommer ingen energimelding.

Mitt spørsmål til statsråden er veldig enkelt og greit: Hvordan føles det å være energiminister i en regjering uten energipolitikk?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:53:58]: Jeg synes det er ganske fantastisk at representanten Solberg kan komme med en sånn påstand og bruke nettpolitikken som eksempel – et område hvor den regjeringa som Erna Solberg satt i, gjorde fint lite, for å bruke en noe penere inngang enn det representanten sjøl gjorde – når vi faktisk nå har levert et forslag til revisjon av energiloven, hvor nettopp en ny nettpolitikk ligger inne. Vi gir en tilkoblingsrett for småkrafta, som representanten var opptatt av, og sier at vi nå skal sette i gang et arbeid med sikte på å se på mulighetene for felles nettariffer i hele landet – store, viktige spørsmål – i tillegg til at vi går inn i en større revisjon av hele nettpolitikken. Vi gjør det som Erna Solbergs regjering burde ha gjort. Vi gjør noe for å få en bedre nettpolitikk i dette landet.

Når det gjelder spørsmålet om motkrefter, og når det blir gjentatt her at det skulle finnes motkrefter på dette området, må jeg jo si at det er så svake motkrefter at vi leverer tre ganger så mye i forhold til økonomisk stimulans til fornybar satsing enn hva den forrige regjeringa gjorde.

Presidenten: Line Henriette Holten Hjemdal – til oppfølgingsspørsmål.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:55:13]: For statsrådets ettermøte må vi håpe at Lista blir bygd ut, for Ytre Vikna har jo hatt konsesjon i mange år, men er ikke blitt bygd ut på grunn av at støttesystemet ikke holder mål.

Apropos fornybarsatsing: Regjeringen har en eierandel i StatoilHydro på 67 pst. StatoilHydro driver med fornybar energi, Hywind, men de er jo først og fremst størst på olje og gass fortsatt. Dagens Næringsliv omtaler generalforsamlingen i StatoilHydro til neste uke. På spørsmål om Regjeringen vil støtte at StatoilHydro skal trekke seg ut av oljesandproduksjon i Canada, svarer statssekretær Kåss dette til Dagens Næringsliv i dag:

«Det forretningsmessige hører under styrets kompetanse. Vi har tillit til styret. Da er det unaturlig at vi overprøver styrets avgjørelser på en generalforsamling.»

Mitt spørsmål er: Er dette nok et eksempel på Regjeringens aktive eierskapspolitikk?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:56:19]: Det er et veldig godt eksempel på ryddighet i eierskap. Hvis representanten Holten Hjemdal mener at denne sal, eller jeg som statsråd, skal gå inn og foreta forretningsmessige vurderinger i forhold til enkeltprosjekter i Norges største selskap, så er jeg helt uenig. Jeg mener det er feiltanking i forhold til hvordan staten skal utøve eierskap, og jeg mener det ville ført helt galt hen i forhold til ansvarsforhold mellom ledelse, styret i et selskap og en stor eier. Vi skal styre på det overordnede. Derfor er min måte å styre på å ha en prosess med ledelsen i StatoilHydro om formålsparagrafer. Som representanten Holten Hjemdal kanskje er kjent med, foreligger det også et forslag om det, hvor det inn mot generalforsamlinga har vært jobbet med en formulering knyttet til bredden i engasjement på energiområdet for selskapet. Det er en strategisk vurdering nettopp i forhold til hvordan selskapet skal posisjonere seg framover når det gjelder olje og gass opp mot andre energiformer. Det er på det nivået jeg skal styre. Det er på det nivået staten skal være eier. Vi skal ikke gå inn og ta over rollen til konsernledelsen, til styret i store selskaper.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgingsspørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [10:57:34]: Først for historiskrivningens skyld og av hensyn til den: Venstre stemte for hjemfall.

Så til dagens debatt: Vi har nå hatt en forskningsminister som gjerne vil levere forskning med forpliktelser, men får ikke lov. Vi har hatt en miljøminister som gjerne vil levere på klima, men får ikke lov. Vi har hatt en olje- og energiminister, Åslaug Haga, som gjerne ville, og er blitt sitert på at hun ikke fikk lov. Men la oss nå teste noe som det kan være mulig å gjøre – og være konstruktive. Vi vet at det er bedre avskrivingssatser i petroleumssektoren.

ren enn på fornybar energi. Er statsråden villig til å vurde- re et så konkret virkemiddel for bedrifter som vil satse på fornybar energi, ved at de kan få en egen avskrivings- sats, f.eks. på 7,5 pst., som Venstre har foreslått? Da får vi en automatikk i det praktiske liv, og vi kan få resultater. En slik ordning vil dessuten være i slett med den ordningen med grønne sertifikater, som statsråden sier at han arbeider med. Er dette et forslag statsråden vil se på, for rett og slett å få trykk på arbeidet med fornybar energi?

Statsråd Terje Riis-Johansen [10:58:36]: Jeg syns det er konstruktivt at man forsøker å tenke hvordan ulike løsninger kan bidra til å få fornybar energi fram i mar- kedet. Sånn sett er jo forhold knyttet til skatte- og regn- skapsmessige ting også relevant. Jeg tror også represen- tanten Dørum ser at det er naturlig å avklare den typen spørsmål gjennom statsbudsjetter og gjennom de ordinære prosessene. Sånn sett får det som kommer fra represen- tanten Dørum, være et innspill i den prosessen mer enn at vi tar konklusjonen her i stortingssalen i dag. Men gene- relt mener jeg at det å tenke offensivt når det gjelder å få fram mer fornybar energi, er bra, og det har jeg respekt for at representanten Dørum også gjør.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:59:37]: Statsrådets in- stinkt var å bli stående – det var bra tolket!

Det har vært et tverrpolitisk ønske å få mer fornybar energi på plass, ikke bare i denne stortingsperioden, men over mange, mange år. Det er en produksjon som ikke gir CO₂-utslipp, og som er lønnsom i mange tilfeller – i hvert fall har norsk vannkraft vært svært lønnsom. Og det har vært et satsingsområde både for opposisjon og re- gjering. Regjeringen har uttalt seg offensivt svært mange ganger. Vi har hørt veldig mye skryt om ambisjonsnivå- et, også i dag. Statsråden sa i forrige spørsmålsrunde at han leverer resultater som er langt bedre enn Bondevik II- regjeringens.

Når det gjelder vindkraft, kan han skryte av å ha gitt konsesjoner, men svaret på hvor mange vindkraftverk som har blitt bygd ut under hans styre, er null. Resultatet er null.

Angående småkraft ser vi – og det er det spørsmålet i hovedsak skal dreie seg om – at resultatene er likeens. Statistikk fra NVE, som altså er Regjeringens eget organ, viser at det ble bygd elleve småkraftverk i 2002. Det ble bygd 27 småkraftverk i 2005 – det siste året under forri- ge regjering. I 2006 gikk det ned til 23. I 2007 gikk det ned til 13. Og i 2008 ble det bygd ett småkraftverk – ett! Fra å ha overtatt en oppadgående trend har vi altså fått et nedadgående resultat. Når vi ser på småkraftverk som ikke er konsesjonspliktige, ble det i årene 2004–2005 rea- lisert 53 småkraftverk. I 2007–2008 ble det realisert fem. Det er ikke fordi vi plutselig mangler potensial. NVE har beregnet at det er mulig å bygge ut 18 TWh, tilsvarende ca. 2000–3000 småkraftverk. Men man har altså realisert og fullført *ett* i det siste året.

Hvilken kalkulator bruker statsråden når han mener at

dette er et bedre resultat enn det Bondevik II-regjeringen leverte?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:01:44]: For å holde oss til tall, som representanten Solvik-Olsen gjør nå, har vi et energieresultat innenfor Enovas område som så langt i vår periode er på i overkant av 6 TWh. Mens man i for- rige periode oppnådde 4,6 TWh over fire år, snakker vi nå om tre år. Så vi har en helt annen retning på den tota- le satsinga innenfor dette området enn det som har vært tidligere.

Når det gjelder småkraft, er realiteten den at det stop- pet opp som følge av manglende konsesjonsprosess, mang- lende saksbehandlingskapasitet, i NVE. Det er en realitet. Det har vi nå gjort noe med. Vi har fått inn mange flere folk, brukt mer penger. Jeg har derfor store forventninger – og mer enn det også – til at NVE i større grad enn tidli- gere klarer å realisere småkraftprosjektene, i den forstand at det blir gitt konsesjon.

Når det gjelder vind, som også representanten tar opp, er nok faktabeskrivelsen her en viss fordreining av virke- ligheten. Det som er riktig, er at de konkrete anleggene som det er gitt konsesjon til i denne perioden, ikke er fer- digstilt. Det er derimot iverksatt anlegg også i denne pe- rioden. Det er anlegg som det ble gitt konsesjon til i forri- ge periode. Men vi må nok ha en viss forståelse for at det er en form for faseforskyvning her. Det tar noe tid fra det blir gitt konsesjon, til anleggene blir satt i drift. Totalt sett har vi satt i gang anlegg tilsvarende 160 MW i denne pe- rioden. Vi skal få på plass flere anlegg. Men realiteten er vel at en del av de anleggene som det nå blir gitt konsesjon til, kommer til å bli iverksatt i neste periode, som følge av byggeperiode, som følge av finansieringsutfordringer osv.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:03:31]: Egentlig burde oppfølgingsspørsmålet gått til justisministeren på grunn av et kriminelt dårlig forsøk på å omgå fakta, men jeg skal la energiministeren fortsette!

NVEs statistikk handler ikke om at det ikke har blitt gitt konsesjoner, men den handler om at det har blitt gitt mange konsesjoner som ikke har blitt realisert. Når ting ikke rea- liseres, er det åpenbart fordi utbygger ikke har tillit til at det vil være lønnsomt. Innenfor vindkraft har en hatt tre ulike støttesystemer å måtte planlegge mot på tre år. Hvert år har rammebetingelsene forandret seg. Småkraftverk har derimot ikke hatt rammebetingelser i det hele tatt. De har ikke fått være med i virkemiddelapparatet til Enova, som statsråden står og skryter av. Når Enova resultatberegner sine ting, viser de ikke nødvendigvis til det som faktisk har blitt gjennomført, men til det som det har kommet løfte om – akkurat som at en konsesjon som har blitt gitt, aldri trenger å bli realisert. Da er spørsmålet: Vil statsråden i hvert fall sørge for en noenlunde økning i veksten av ut- bygging av småkraftverk i neste periode? Og vil han sørge for at småkraftverk kommer inn i virkemiddelapparatet til Enova?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:04:37]: Jeg oppfat- ter at det er en betydelig motsigelse i det som represen-

tanten Solvik-Olsen her sier. For det første pekes det på at uklarhet rundt støttesystemet for vind har gjort at prosjekter har blitt satt på vent. Samtidig ønsker man å sette i gang en diskusjon om virkemiddelapparatet knyttet til småkraft, som eventuelt kan skape usikkerhet på det området. Enovas vurdering har vært at småkraftverk i større grad enn f.eks. vindkraftverk har blitt realisert fordi det har vært et markedsmessig potensial for det. Og i den grad markedet sjøl kan ta kostnaden med investeringer, f.eks. gjennom småkraft, vil jeg mene at det er bra. Jeg vil i utgangspunktet også tro at Fremskrittspartiet, i hvert fall et eller annet sted i grunntenkningen, ville mene at det var fornuftig. Så må vi sjølsagt vurdere situasjonen for småkraftverk og utbyggingstakten videre. Men realiteten her er nok at det viktigste incitamentet som har endret seg, er energiprisen og de forutsetningene som småkrafteierne ser for seg kan ligge på inntektssida knyttet til den.

Presidenten: Presidenten vil tillate to oppfølgings-spørsmål – først Ivar Kristiansen.

Ivar Kristiansen (H) [11:05:52]: La meg starte med å korrigere noe av det statsråden har opplyst om tidligere. Den forrige regjeringen la frem en egen stortingsmelding om nettpolitikk – bare så det i hvert fall fra nå av er kjent.

En hardt presset statsråd synes i sine svar til opposisjonen at karakteristikken «fiasko» om Regjeringens fornybarpolitikk er veldig lite dekkende. Opposisjonspartiene har stort sett nå holdt seg notorisk til å sitere statsrådens egne partifeller, og vi holder oss til fakta. Jeg kan jo avslutte med et nytt sitat, som har holdbarhetsdato som på et meieriprodukt, det er bare seks dager gammelt. Det er fra Ola Borten Moe, som i en fornybardebatt sa følgende:

«For min egen del må jeg vel innrømme at vi i løpet av denne perioden ikke har kommet dit jeg hadde håpet vi skulle være.»

Taler ikke egentlig Borten Moes utsagn nokså klart for den karakteristikken vi har brukt tidligere i denne debatten?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:06:57]: Den uttalelsen som representanten Kristiansen her viser til, er hentet fra en debatt vi hadde i Stortinget knyttet til situasjonen i Midt-Norge. Det er igjen en situasjon der jeg synes representanten Kristiansen og opposisjonen er relativt overfladiske i inngangen, en situasjon i Midt-Norge der altså manglende beslutninger over tid har gjort at vi har en manglende kraftdekning, kraftbalanse, i dag. Så jobber vi med det i forhold til nye kraftledninger og å bedre energibalansen.

Jeg skjønner godt at Ola Borten Moe og andre fra Midt-Norge er utålmodige – det er også jeg. Men det er ikke gjort fra én dag til en annen f.eks. å få på plass kraftledninger fra Ørskog til Fardal, som er en stor konsesjonsprosess. Det involverer mange kommuner, det involverer flere fylker.

Så den uttalelsen hører hjemme i den sammenhengen den ble sagt, nemlig utålmodighet med hensyn til Midt-Norge – en utålmodighet som mer handler om Ormen

Lange, om Hydro Aluminium og om Hustad Marmor enn om at det fra én dag til en annen var mulig å gjøre et vedtak som snudde opp ned på det.

Presidenten: Gunnar Kvasheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvasheim (V) [11:08:09]: De som fulgte stortingsdebatten 7. mai, kunne jo tro det var en sending fra Senterpartiets landsmøte, men det var bare sentrale senterpartifolk som gikk på talerstolen og beklaget seg over dårlig energipolitikk.

Jeg vil be statsråden vurdere å skaffe nytt batteri til sin kalkulator, for de regnestykkene som lanseres, er villedende. Blant annet slår han sammen fornybar energi-produksjon og energieffektivisering når han viser resultatene. Hvis man ser på fornybar energi-produksjon, så har man ikke levert, det er de faktiske forhold.

Det står i Soria-Moria-erklæringen at det skal lages fylkesvise planer for småkraft for å sortere mellom de prosjekt som en bør løfte fram, og dem som en av andre grunner bør sette på vent. Hva er status for arbeidet med å lage fylkesvise planer for småkraftprosjekt rundt om i landet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [11:08:58]: Jeg må nok en liten tur tilbake til tallene, når representanten Kvasheim sier det han gjør. Jeg kan ta ett konkret eksempel som underbygger det jeg har sagt her. Når det gjelder fornybar varme, som jeg tror også representanten Kvasheim mener er godt innenfor fornybarsatsinga, leverte altså den forrige regjeringa – dette begynner å bli repetitivt etter en del runder i Stortinget – 813 GWh i løpet av fire år. Vi har levert nå 2 149 GWh i løpet av tre år. Det betyr i praksis en tredobling innenfor fornybar varme, som for meg er et hovedsatsingsområde innenfor fornybarpolitikken – muligheten til å få flis og tømmer ut av skogen, bytte ut oljefyr og eloppvarming av hus med flisfyr oppvarming, og sånn sett foreta en større energiomlegging som frigjør elkraft, f.eks. til elektriske biler eller til energibruk som i dag blir handtert gjennom fossil energi.

Presidenten: Då går vi til siste hovedspørsmål.

Elisabeth Aspaker (H) [11:10:04]: Mitt spørsmål går til justisministeren.

I den aller første spørretimen i 2009 ble justisministeren konfrontert med den krisepregede situasjonen i politiet. Statsråden svarte med å gi opposisjonen en verbal smekk fordi vi tok opp saken og skapte utrygghet i befolkningen – som han da uttrykte det.

Så kom finanskrisen, så kom innrømmelsen og gladmeldingen om 460 nye stillinger til politiet, som, som det er sagt, skal frigjøre 280 politiårsverk til prioritert politiarbeid. Stillingene kom på et tidspunkt da det fra hele landet ble rapportert om store problemer med å få vaktlistene til å gå rundt, og politiet til tider var så tynt bemannet at man nesten ikke kunne rykke ut når det skjedde kriminalitet.

Om statsråden ikke vil lytte til opposisjonen, burde han i det minste nå kanskje lytte til sine egne politiledere, som

ikke legger skjul på at driftsbudsjettene er svært knappe – og de roper varsko.

I Oslo har vi fått vite at det viktige gjengprosjektet ikke fungerer. I Bergen har politiet åpent lagt fram problemene sine for bystyret med klar beskjed om at forventningene hos publikum og politikerne må skruses ned. Det blir mer narkotika, flere ran og grovere vold – og færre polititjenestemenn til å gjøre jobben. Og politiet er kjent med organisert kriminalitet som det ikke er kapasitet til å følge opp.

Jeg går ut fra at justisministeren ikke kan si seg tilfreds med en sånn situasjon. Det kan ikke lokalpolitikere gjøre, og folk flest kan heller ikke gjøre det.

Snart fire måneder etter at de 460 sivile stillingene kom, er det ennå vanskelig å se effekten av dem. Ifølge politimestre jeg har snakket med, er det lagt så mange føringer rundt prosessen at man nå forsinkes med utlysning og tilsetning. Stillingene skulle også være et supplement til grunnbemanningen i politiet, og komme i tillegg som en styrking.

Så spørsmålet mitt til statsråden er om statsråden er fornøyd med tempoet i innfasingen av de sivile stillingene, tatt i betraktning det store behovet som er i politiet, og om han tror han skal få den forventede effekten ut av de 460 stillingene.

Statsråd Knut Storberget [11:12:10]: Jeg er veldig glad for at representanten Aspaker spør om den store satsingen som vi nå gjør på politiet. Og det er helt riktig som representanten sier, at vi lytter ikke til opposisjonen, i hvert fall ikke til de forslag som er kommet fra Høyre. Like før jul ble det foreslått fra Høyre at man skulle ha 160 sivile stillinger inn i politiet. Regjeringen valgte å gå betydelig høyere: opp til 460 stillinger. Man kan ikke fra Høyres side forvente at når man i Stortinget i februar vedtar at norsk politi får lov til å ansette folk i 460 nye stillinger, så skal de liksom være på plass uka etter. Jeg er veldig fornøyd med hvordan norsk politi nå håndterer den utfordringen det faktisk er å bemanne opp norsk politi så kraftig – vi får en kvart milliard, 460 nye stillinger.

I Oslo får man 100 nye sivile stillinger, og vi har nesten daglig kontroll på hvordan det gjøres. Nå skal man tømme – bokstavelig talt – Tinghuset for politifolk og få inn arrestforvarere av sivil karakter. Disse trenger noe opplæring, selvfølgelig, det er et vanskelig fag å håndtere fanger. De prosjekter man setter i gang, bl.a. langs Akerselva, for å få tatt noe av den synlige narkotikakriminaliteten flere av oss er opptatt av, det vi ønsker å gjøre i forhold til gjengkriminalitet, og som man gjør godt i Oslo, og det man gjør i forhold til prostituerte gjennom Stopp-prosjektet, får frigjort politikapasitet, slik at vi kan få flere politifolk til å drive med det de faktisk skal drive med.

I dag tidlig var jeg til stede på Politihøgskolen og fikk nye resultater fra DNA-reformen, som vi nå også har iverksatt, den er et halvt år gammel. Vi har doblet antall prøver som kommer inn til politiet. 50 pst. av dem gir treff. Så det er ikke bare på bemanning man satser, man satser også på teknologi, slik at politiet blir i stand til å få opp oppklaringsprosenten og få mer igjen for de kronene som

bevilges til etterforskning. Og det er tross alt 2 milliarder flere kroner politiet har til disposisjon nå, enn da Høyre forlot regjeringa.

Elisabeth Aspaker (H) [11:14:14]: Det statsråden jo vet, er at i det budsjettet der Regjeringen selv foreslo 20 sivile stillinger, foreslo Høyre 160 sivile stillinger. Vi har støttet de 460 som kom i januar, men jeg mener fortsatt at en regjering som har flertall i Stortinget, burde kunne legge opp til en annen prosess, hvor man lyste ut stillinger under forutsetning av Stortingets godkjenning. Det er ikke en uvanlig måte å gjøre det på. Det vi nå ser, er at vi styrer mot en sommer med stengte lensmannskontorer, med festivaler over en lav sko rundt omkring hvor politiet er tynnere bemannet enn noensinne. Man har simpelthen ikke tatt de grepene som kunne vært tatt for å få disse sivile stillingene raskere på plass.

Jeg stiller også spørsmål til statsråden om han ikke ser at driftsbudsjettene til politiet, altså det grunnbudsjettet man hadde før man fikk de sivile stillingene, mange steder er så skjørt at man faktisk sier opp politifolk og må la mange stillinger bli stående ubesatt. Da får man ikke den effekten ut av de 460 som både statsråden og hele Stortinget ønsker.

Statsråd Knut Storberget [11:15:14]: Med respekt å melde, dette synes jeg er en rimelig negativ vinkling på en stor satsing for politiet. Jeg minner om at da Høyre forlot regjeringkontorene i 2005, stod det 3 000 mennesker i soningskø, som svirret rundt ute i samfunnet og på politiet enda mer arbeid. Den køen er borte. Det er også sånn at man nå, som jeg har vært inne på, skal ansette 460 nye. Det er ingen signaler ute i Politi-Norge som tyder på at den prosessen ligger på vent, snarere tvert imot, her blir det ansatt personer på løpende bånd.

Jeg må også si at når det gjelder spørsmålet om sommerstenging av lensmannskontorer, er det helt vanlig rundt omkring i det ganske land at man har endrede vaktlistor om sommeren og i så måte også stenger ned noe av åpningstida. Men det vi skal forsikre om, er at beredskapen er den samme, og at man selvfølgelig rykker ut når det skjer straffbare handlinger.

Det ble gjort også da Høyre satt i regjering. Det er plutselig blitt så galt når det nå gjøres, men det er helt vanlig ute og også helt nødvendig for å få avvirket ferien.

Presidenten: Presidenten vil tillate to oppfølgings-spørsmål – først Jan Arild Ellingsen.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [11:16:27]: Med all mulig respekt, det er mulig jeg tar feil, men denne debatten tror jeg jeg har hørt før, muligens på samme sted og med samme aktører. Men greit nok, la nå det ligge.

Det som er en utfordring, tror jeg, for statsråden også, hvis statsråden vil være 100 pst. etterrettelig, er vel at det er en vesentlig forskjell på det Regjeringen la fram, og som vi behandlet her gjennom budsjettinnstillingen i desember, og den tilleggsapakken man kom med i januar. Jeg skal gi Regjeringen honnør for det, men det er også vik-

tig at man er etterrettelig når det gjelder premissene for debatten her.

Jeg tror at hovedutfordringen for statsråden blir å se hva slags effekt vi får ut av dette. Derfor blir mitt spørsmål ganske enkelt: Kan statsråden garantere at de 460 sivile stillingene vil utgjøre en styrking på 460 stillinger, eller er det en fare for at enkelte av dem vil bli saldert bort på grunn av at man mangler reelle og frie driftsmidler i de respektive politidistriktene?

Statsråd Knut Storberget [11:17:19]: Aller først må jeg si at det er en helt riktig beskrivelse representanten Ellingsen gir av budsjettinnstillinga før jul. Men da skrev partiet Høyre at det var behov for 160 nye sivile stillinger i Politi-Norge. Så kommer altså Regjeringa i februar og sier 460. Det er da jeg har problemer, særlig med partiet Høyre, for å si det rett ut, når det plutselig er for lite.

Så til spørsmålet om hvor mange politifolk vi klarer å frigjøre ved hjelp av de 460. Det er angitt i proposisjonen. Man regner med at ca. 280 politiårsverk blir frigjort av at man får 460 inn. Vi jobber nå overfor politiet, særlig i Oslo, for å se på mulighetene for rett og slett å øke den andelen, slik at det blir en større andel frigjorte politifolk enn 280. Men det er det som er estimatet. Det går ikke én til én, av forståelige grunner.

Jeg er godt fornøyd med hvordan politidistriktene har tatt imot disse stillingene. Jeg ser at det nå ansettes, f.eks. her i Oslo, hvor man virkelig tar tak, bl.a. i tinghuset, for å få frigjort politikraft.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgings-spørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [11:18:34]: Først til historien. Det var 2 400 i soningskø på slutten av Bondevik IIs regjeringstid. Køen ville nok blitt borte. Men det var statsrådens jobb å gjennomføre det, og han gjorde en bra jobb med å kvitte seg med køen. Ros for det!

Så til debattemaet i dag, nemlig sivile stillinger. Jeg synes det er veldig bra at Regjeringen tok det krafttaket de tok i forbindelse med krisepakken, men jeg er opptatt av, som de andre spørrenerne, at vi får effekt av det. Jeg skal gå rett inn i noe som jeg kan veldig godt. Jeg har vært ute med politiet i Oslo på jobb i 15 år. Jeg tror jeg vet mye om hva ordenstjenesten i Oslo kan bety, og jeg vil utfordre statsråden til å bekrefte at han nå vil ta et initiativ til å gi politifolk på golvet en karrierevei og en kompetansebygging, slik at de kan få stolthet og status av å være der. Jeg tror det er ganske nødvendig for å få flere politifolk langs Akerselva.

Så vil jeg spørre rett ut om statsråden nå kan garantere, med det høye antallet sivile stillinger som Oslo politidistrikt får, at vi faktisk kan oppleve at politiet har full kontroll med narkotikaomsetningen både på Oslo S og langs Akerselva.

Statsråd Knut Storberget [11:19:37]: Jeg tror at enhver justisminister skal være varsom med å si at man har full kontroll over kriminalitet og kriminalitetsutvikling. Men man skal etter mitt skjønn gjøre så godt man kan for

å få opp bemanningen, slik at vi sikrer oss at det ikke er bemanningsmessige problemer i forhold til de alvorlige kriminalitetsutfordringene vi har. Der er det tre grep som Regjeringa mener det har vært viktig å gjennomføre:

Det ene er å bygge ned soningskøen. Jeg tror vi skal diskutere tallene litt mer, men de ligger vel kanskje mellom de anslagene vi har kommet med.

Det andre er opptaket til Politi-høgskolen, hvor vi altså nå i år står for et rekordstort opptak på 552 studenter. Det har aldri vært så høyt før. Dørum er kjent med at det var nede i 240 og 360 i forrige regjeringssperiode.

Det tredje er disse sivile stillingene som nå kommer inn. Det er klart at vi ligger på når det gjelder å få mest mulig politikraft ut av disse. Også det å styrke tjenestemennene som driver ordinær ordenstjeneste, er viktig, og det er med glede jeg ser at fjorårets lønnsoppgjør bidrog til at man fikk et løft for nettopp disse.

Presidenten: Då er den munnlege spørjetimen omme, og vi går over til den ordinære spørjetimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir nokre endringar i den oppsette spørsmålslista, og presidenten viser i den samanhengen til den oversikta som er omdelt på representantane sine plassar i salen. Presidenten foreslår at endringane i dagens spørjetime blir godkjende. – Det er vedteke.

Endringane var som følgjer:

Spørsmål 3, frå representanten Morten Høglund til utanriksministeren, blir svara på av justisministeren på vegner av utanriksministeren, som er bortreist.

Spørsmål 4, frå representanten Tord Lien til miljø- og utviklingsministeren, blir utsett til neste spørjetime, då statsråden er bortreist.

Spørsmål 5, frå representanten Anne Margrethe Larsen til landbruks- og matministeren, blir etter oppmoding frå statsråden flytta og svara på etter spørsmål 10, dvs. til slutt i spørjetimen.

Spørsmål 9, frå representanten Elisabeth Aspaker til justisministeren, blir etter oppmoding frå statsråden flytta og svara på etter spørsmål 3, som skal svarast på av same statsråd.

Spørsmål 1

Arne Sortevik (FrP) [11:21:10]: Spørsmålet lyder:

«Gjennomsnittsalder for norske personbiler har de siste årene ligget på i overkant av ti år. Bilparken blir nå eldre, det kjøpes færre nye biler, og det skrapes færre gamle biler. I sammenheng med trafiksikkerhet og energiforbruk/miljøutslipp har bilparkens alder stor betydning. Fornylse av bilparken kan gi langt sikrere transport og færre ulykker. Fornylse av bilparken kan gi mindre energiforbruk og lavere utslipp.

Hva vil statsråden gjøre på kort sikt for å få til en kraftig fornyelse av personbilparken?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:22:07]: Eg syner til svaret mitt i spørjetimen den 18. mars 2009 på det same spørsmålet. Eg sa då at Regjeringa vil fortsetje å bruke avgiftspolitikken for å stimulere hushald og næringsliv til å velje mest mogleg energieffektive og utsløppseffektive køyretøy.

Det er viktig å vere merksam på at det er svært energikrevjande å produsere ein bil. Frå eit energi- og miljøperspektiv er det difor ikkje sjølv sagt at det er effektivt å stimulere til ei raskare utskifting av bilparken.

Derimot er det klart positivt at dei nye bilane som uansett vert kjøpte, er mest mogleg sikre og utsløpps- og energieffektive. CO₂-komponenten i eingongsavgifta stimulerer til låge utsløpp og lite energibruk. Det er òg ei rekkje stimulansar til å velje elbil, både i avgiftssystemet, tilgang til kollektivfelt og utbygging av ladestasjonar for elbilar. Her er det sett av 50 mill. kr i tiltakspakka frå januar.

Eg meiner at det ikkje er eit mål i seg sjølv å få eit størst mogleg sal av nye bilar i Noreg. Men det er eit klart mål at me legg til rette for at folk vel dei tryggaste og mest miljøvenlege bilane. Dette vil Regjeringa arbeide vidare med m.a. i lys av dei vedtaka som regjeringspartia har gjort på landsmøta sine, og mange gode faglege innspel elles.

Solveig Horne hadde her overtatt presidentplassen.

Arne Sortevik (FrP) [11:23:33]: Takk for svaret.

Oversikt over nybilsalget i 2009, altså i år, viser nedgang pr. april på over 35 pst. Jeg går ut fra at selv om statsråden ikke mener det er et mål å stimulere bilsalget og stimulere til at folk kjøper nye biler, har hun som målsetting at vi skal ha en rimelig moderne og ny bilpark. Når nybilsalget går kraftig ned, er det samtidig et kraftig signal om at alderen på den norske personbilparken er på vei opp, altså i feil retning. Regjeringen sier, og statsråden sier i svaret, at man ser på endringer i skatte- og avgiftssystemet. Mens Regjeringen «ser», og arbeider «med sikte på», svikter nybilsalget i år, og alderen på personbiler øker i år. Hvorfor setter ikke Regjeringen vrakpanten kraftig opp, for straks å sikre et kraftig oppsving i nybilsalget?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:24:35]: Det er ikkje slik at det å stimulere til nye bilar nødvendigvis fører til eit positivt miljørekneskap, som eg gjorde greie for i hovudsvaret mitt. Når det gjeld tryggleik, er det slik at nye bilar i hovudsak har betre tryggingsutstyr enn eldre bilar. Det kan sjølv sagt òg variere, alt etter kva type bil ein snakkar om. Nedgangen i nybilsalget heng sjølv sagt saman med den finansielle situasjonen og finanskrisa, som òg slår inn over Noreg, sjølv om me framleis er mindre råka enn mange andre land. Mens land rundt oss har stor bilproduksjon, svære oppseiingar, arbeidsløyse opp mot 10 pst. etter kvart – og spesielt i den bransjen – og dermed lagar pakker for dette, er me ikkje i den situasjonen i Noreg. Så diskusjonen vår går langs litt andre linjer enn i land det er naturleg å samanlikne oss med i andre samanhengar.

Arne Sortevik (FrP) [11:25:38]: Men vi er altså i den situasjonen i år at nybilsalget stuper, og at alderen på personbilparken går kraftig opp, og da går utviklingen i feil retning. Ny bil er en sikrere bil enn en gammel bil.

I Regjeringens forslag til NTP, som vi nå behandler, og skal behandle senere her i denne salen, er hele tolv ulike mål, strategier og tiltaksområder for trafikksikkerhet på vei omtalt. Det er hele 15 sider – jeg tok meg bryet med å telle dem i går – som beskjeftiger seg med trafikksikkerhet på vei. Bilen, sikker bil, er ikke nevnt med ett ord. Har ikke bilens alder og dermed bilens sikkerhet en sentral plass i Regjeringens tiltak for å bedre trafikksikkerheten på vei? Innebærer dette fraværet av omtale av bilen når det gjelder satsing på trafikksikkerhet på vei, at Regjeringen faktisk mener at det er uten betydning i arbeidet for bedret trafikksikkerhet hvilken alder vi har på bilparken?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:26:43]: Til det er svaret nei. Men Nasjonal transportplan er ein infrastrukturplan. Den handlar om utbygginga av den norske infrastrukturen – alle greiner – fram til 2019. Difor er heller ikkje bilen noko stort tema i Nasjonal transportplan. Men det er han sjølv sagt i andre samanhengar, anten det gjeld korleis me bemannar trafikkstasjonane våre, eller korleis me organiserer kontrollverksemda inn mot bilar for å sikre at dei held den standarden dei skal. Som eg sa i hovudsvaret mitt, vil det verte vurdert nye tiltak på dette området sett i lys av dei ulike partia sine landsmøtevedtak. For mitt eige parti sin del ligg det i programmet vårt at me ynskjer å auke vrakpanten til 40 000 kr. Men det er ei sak som ikkje Regjeringa har teke stilling til, og som me skal jobbe med i tida framover.

Spørsmål 2

Per Roar Bredvold (FrP) [11:27:45]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Riksvei 20, som bl.a. går gjennom Våler kommune i Hedmark, var i perioden 2002–2007 den sjetteste farligste veistrekningen i landet. På denne 19 km lange strekningen var det i denne perioden sju mennesker som ble drept, samt at 32 ble alvorlig skadet.

Ser statsråden behovet for å utbedre denne strekningen, og hva vil hun i så fall gjøre?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:28:25]: Rv. 20 mellom Kongsvinger og Elverum utgjør i kombinasjon med rv. 2 og rv. 3 ei betydeleg transportåre mellom Møre/Trøndelag og sør- og søraustlege delar av Sverige. Rv. 20 har variasjon i standard og trafikkbelastning. Den aktuelle strekningen i Våler kommune som representanten Bredvold viser til, har etter tilhøva god standard. Ein stor del av strekningen har fartsgrense på 90 km/t. Trafikken varierer mellom 2 300 og 3 900 køyretøy i døgnet og utgjør slik ei moderat trafikkbelastning på ein tofelts veg.

Ifølgje Statens vegvesen sin ulukkesstatistikk omkom fire personar, og 18 personar vart hardt skadde på rv. 20 i perioden 1997–2001. Elleve personar omkom, og

24 personar vart hardt skadde på rv. 20 i perioden 2002–2007. Fem av dei elleve omkomne i 2002–2007 vart drepne i ei tragisk russebilulukke i Våler i 2002. Denne ulukka slår sterkt ut på ulukkesstatistikken for denne perioden. I 2008 er det registrert seks omkomne på rv. 20, der tre vart drepne i ei enkeltulukke 28. mai 2008 i Våler. Ulukkestala gjeld for heile rv. 20, som har ei lengd på om lag 96 km.

Dette er urovekkjande tal. Eg er, som representanten Bredvold, oppteken av trafikktryggleik og vil arbeide vidare med trafikktryggleiken på norske vegar på kort og lang sikt.

Dei alvorlegaste ulukkene tilseier at tiltaka må verte retta inn for å redusere konsekvensane av førarfeil. Eksempel på slike tiltak og utbetringar på rv. 20 er fartsgrense-reduksjonar, ombygging av kryss, utbetring av sideterreng og andre trafikktryggleikstiltak.

Det er i Nasjonal transportplan 2010–2019 ikkje føresetta gjennomført større investeringar på rv. 20 i tiårsperioden. Som ramme til dei ulike programområda er det sett av 970 mill. kr, der 320 mill. kr er sett av i perioden 2010–2013, for rute 2b. Prioriteringane innanfor programområda vil verte nærare konkretiserte gjennom Statens vegvesen sitt arbeid.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:30:35]: Jeg takker statsråden for et utfyllende svar, selv om det ikke gav noen lovninger om verken det ene eller det andre, verken på kort eller lang sikt, sånn jeg oppfatter det.

Det er mange ulykker på denne veien, og det er stor trafikk. Mange av de kjøretøyene som kjører her, er tunge kjøretøy, tungtrafikk, som kommer fra rv. 3 og skal videre enten mot Sverige eller mot den siden av Norge, for å si det sånn. Det er mye farlig trafikk, det er mange utenlandske kjøretøy som kjører her, altså tungtrafikk, med sjåfører som ikke kjenner veien.

Veien har ganske forskjellig standard når man kjører fra Kongsvinger mot Elverum. Noen steder er det 90 km/t, og da er det selvfølgelig bra standard, men så er det andre steder hvor veien er både smal og svingete, den er slitt, og det er mye hjulspor i asfalten, slik at det særlig under regn er kjempesfarlig å kjøre der.

Jeg hadde ønsket at statsråden kunne være noe mer konkret, og kunne love i hvert fall noe til denne veistrekningen.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:31:41]: Me har eit system for prioritering av samferdsleinvesteringar i dette landet. Fylkestinget i Hedmark har ei oppgåve i å prioritere rv. 20. Framstegspartiet i Hedmark har ikkje prioritert rv. 20. Då vert det påfallande at representanten Bredvold lyfter saka opp til statsråden, men ikkje går til sine egne i Hedmark fylke for å få saka si lyft opp, for det er der den prioriteringa skal skje. Der, i fylket, er det Arbeidarpartiet og Senterpartiet som har bidrege til å setje rv. 20 på kartet og lyfte han fram.

Eg synest at representanten Bredvold skal ta ein samtale med sine partikolleger, for å følgje den planleggingsprosessen som me har i fylket. Eg lyttar til Hedmark fyl-

keskommune. Dei vedtak som kjem derifrå, og som har kome derifrå, har danna grunnlaget for mine prioriteringar inn i samferdslepolitikken, både i Nasjonal transportplan og elles. Fylket er ein viktig arena for prioritering.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:32:47]: Nå er jeg en politiker som ser framover, og det håper jeg også statsråder vil gjøre. En skal ikke se bakover på hva som er gjort, og hva som ikke er gjort. Jeg ønsker å se framover. Det er derfor jeg bringer denne saken opp til Stortingets talerstol, slik at statsråden skal bli mer kjent med denne farlige veistrekningen, med hvor dårlig den er, hvor farlig den er, som sagt, og hvor mange ulykker det er der. Ulykker har en kostnad i menneskelige lidelser, men de har også økonomiske kostnader.

Jeg hadde håpet, jeg gjentar det, at statsråden kunne være noe mer konkret og se framover, og komme med et eller annet. Hva fylkestinget gjør, hva Arbeiderpartiet har gjort, og hva Senterpartiet har gjort, det er nå greit, men vi må se framover. Og når det gjelder denne veien, som ikke er så veldig lang, men som forårsaker så mange menneskelige lidelser, og som betyr så mye, mellom rv. 2 og rv. 3: Kunne statsråden være litt mer konkret og litt mer positiv til at det gjøres et eller annet der?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:33:51]: Eg er vel informert om vegen gjennom leiaren i Hedmark fylke sin samferdslekomité, Ida Kristine Teien. Me har særdeles god kontakt. Eg veit kva som er problemstillinga, men eg veit òg at Hedmark har andre riksvegar, som no vil verte fylkesvegar, og at fylkestinget der må diskutere prioriteringar.

Prioritering er eit framandord i Framstegspartiet. Framstegspartiet prioriterer alt til kvar tid. I dag er det rv. 20, i morgon er det ein annan veg, for då passar det slik. Så får ein kanskje med seg lokalavisa, og så vert det fine oppslag av det. Og det kan godt hende at folk då gløymer at ein for ei veke sidan hadde ei heilt anna prioritering. Men eg, som ansvarleg statsråd, må ha ei linje i politikken, og den linja går faktisk gjennom fylkestinget sine prioriteringar og over i staten sine prioriteringar, og det er det eg prøver å følgje opp.

Spørsmål 3

Presidenten: Dette spørsmålet, fra representanten Morten Høglund til utenriksministeren, vil bli besvart av justisministeren på vegne av utenriksministeren.

Morten Høglund (FrP) [11:35:03]: «Iran fortsetter å henrette mindreårige eller personer som var mindreårige da forbrytelsen skulle ha skjedd. Norge protesterer på korrekt måte. Det virker imidlertid ikke som presset fra Norge og andre har særlig effekt. Situasjonen i Iran for forsvarsadvokater og andre menneskerettighetsforsvarere er også svært vanskelig.

Hva mener utenriksministeren – eller i dette tilfellet justisministeren – Norge og verden kan og bør gjøre

i forhold til de overgrep som skjer mot mindreårige i Iran?»

Statsråd Knut Storberget [11:35:40]: Aller først vil jeg gi honnør til representanten Høglund for å ta opp dette viktige spørsmålet. Noe av det viktigste vi kan gjøre, er faktisk å reise denne type spørsmål i flere av verdens parlamenter og sette trykk bak det. Det er veldig viktig. Det kaster et veldig viktig blikk mot hva slags type straffesanksjoner vi i det hele tatt skal ha når folk begår straffbare handlinger, og hva slags rettssystemer vi skal ha. Det er en veldig viktig del av demokratiutviklingen flere steder enn i det angjeldende landet, Iran.

Jeg er enig med representanten Høglund i at den alvorlige menneskerettighetssituasjonen i Iran vedvarer. Det gjelder antall henrettelser, også av mindreårige lovbrøtere – og det er jo særlig betenkelig – og det gjelder situasjonen for menneskerettighetsforvarere, som advokater og andre. Det er jo gjerne svakheten i diktaturer og andre regimer at disse gruppene rammes så altfor brutalt. Henrettelsen av Delara Darabi fredag 1. mai var det hittil siste tilfellet av henrettelser i Iran av en person som var mindreårig da lovbruddet fant sted.

Representanten Høglund sier at Norge protesterer på situasjonen på korrekt måte, men at press fra Norge og andre land ikke synes å ha særlig effekt. En slik antakelse er alltid vanskelig å bekrefte. Situasjonen kunne ha vært verre uten internasjonale protester, så vi må opprettholde oppmerksomheten – det er derfor bra at vi får anledning til å ta det opp også her – sjøl om vi må registrere at overgrep vedvarer. Det er jo nettopp da vi bare må fortsette, men også se på andre kanaler.

Av hensyn til ofrene og deres pårørende, advokater og menneskerettighetsforkjempere, som setter egen risiko til side – betydelig risiko – kan vi ikke ta sjansen på ikke å protestere. Sjøl om protesten ikke reddet livet til Darabi, er det viktig at hennes sak fikk bred mediedekning i store deler av verden, og at menneskerettighetsforkjempere med stort engasjement, som stod sammen med henne og nasjonale myndigheter og internasjonale organisasjoner i fordømmelsen av Iran, får all den støtte de kan få. Dette spørsmålet i dag er jo også en slik støtte.

Jeg har tro på at et felles internasjonalt engasjement i disse sakene kan gi resultater. Høylytte protester mot pågående overgrep kan redde liv og har reddet liv. Støtte til enkeltmennesker kan være viktig symbolsk og ha signaleffekt. Vi har i flere saker hvor personer er dømt til henrettelse, opplevd at saken er blitt utsatt, og at personene etter en tid har blitt idømt en annen straff. Oppmerksomheten som vår felles innsats skaper, gjør det vanskelig for iranske myndigheter å utføre henrettelser i stillhet.

Norge protesterer på prinsipielt grunnlag mot land som praktiserer dødsstraff overfor mindreårige, gravide og psykisk syke, og vi protesterer når mennesker henrettes på spesielt bestialske måter, som ved steining. Fra norsk side protesterer vi i slike saker overfor iranske myndigheter direkte og ved tilslutning til bl.a. erklæringer fra EU. Samtidig skal vi ha fokus på målet.

I noen sammenhenger kan høylytte protester virke mot

sin hensikt. Det kan stenge kommunikasjonskanaler og sette liv i fare. Derfor må vi i tillegg bruke et bredt spekter av utenrikspolitiske virkemidler, og utenriksministeren benyttet seg jo av muligheten ganske så nylig til å gi president Ahmadinejad svar på tiltale under FNs tilsynskonferanse mot rasisme. Å gi motsvar er jo særlig viktig nå, når Iran står overfor presidentvalg. Vi vil følge utviklingen i Iran videre og si fra til myndighetene når vi mener det er nødvendig, og når mindreårige står i fare for å bli henrettet.

Morten Høglund (FrP) [11:39:45]: Jeg vil først få lov å takke statsråden for et godt svar. Jeg er helt enig i at det er oppmerksomhet om disse spørsmålene som er avgjørende for at vi kan få gjort noe med situasjonen. Jeg tror vi er veldig enige. Det var ikke min mening med spørsmålet å si at vi skal slutte å protestere. Det var heller ikke slik jeg oppfattet statsråden. Men spørsmålet er mer: Kan vi gjøre mer? Og i tilfelle: Hva kan vi gjøre? For å samordne en internasjonal innsats er viktig.

Mitt poeng er at vi på alle nivåer og i all kontakt vi har med Iran, må vurdere for det første om disse spørsmålene skal reises, og dernest om vi skal ha denne type kontakt. Det er klart at det er en balanse. Vi støtter diplomatisk kontakt, men politisk kontakt? Min utfordring til Regjeringen blir da: Vil man gå gjennom sitt engasjement overfor Iran for å se på hvilket nivå dette bør ligge?

Statsråd Knut Storberget [11:40:53]: Jeg helt sikker på at særlig Utenriksdepartementet har en løpende vurdering av de to problemstillinger som representanten Høglund trekker fram når det gjelder Iran, men det gjelder også overfor andre land hvor man ønsker å påpeke atferd som krenker bl.a. de internasjonale menneskerettighetene.

Det første er spørsmålet: Hvilken type kontakt? Det gjelder jo ikke bare det verbale, det gjelder jo handel og i det hele tatt. Særlig overfor Iran er det viktig at man løpende har en kritisk tilnærming til hva slags kontakt man har. Så er det også spørsmål om hva man sier. Men jeg mener at det er viktig nå, siden denne henrettelsen bl.a. ble dekket i flere iranske aviser og Iran står oppe i en valgkamp, hvor den reformistiske presidentkandidaten Karroubi og flere andre reformister nylig har oppfordret til stans av alle henrettelser av mindreårige, nettopp å være til stede og uttrykke seg gjennom protest, fordi det også vil gi legitime motkandidater til regimet, legitimitet i en viktig kamp.

Morten Høglund (FrP) [11:41:59]: Jeg vil igjen takke for svaret, og jeg vil også i likhet med statsråden understreke at det er jo ikke bare Iran som er problemet, men Iran er en av verstingene, for ikke å si verstingen, når det gjelder henrettelser av mindreårige.

Jeg skal ikke be statsråden svare direkte på dette, nødvendigvis, for det er ikke innenfor det han normalt stiller med, men Iran har en relativt høy profil på den internasjonale arena, og utenriksministeren tok til motmæle på en god måte, som det ble nevnt. I en annen sammenheng, i

UNDP, fikk Iran presidenten rundt juletid. Norge avstod fra å stemme.

Etter min mening handler dette om: Hvordan møter vi et land som Iran på alle arenaer? Her tror jeg vi kan bli enda tydeligere enn det vi hittil har vært, selv om mye er gjort. Det må være en sammenheng i politikken.

Statsråd Knut Storberget [11:43:01]: Jeg må bare si meg enig i de vurderingene som representanten gjør. Det handler egentlig om en bevisstgjøring og en kritisk sans med hensyn til hva slags type kontakt, og hva man faktisk sier.

Så har jeg lyst til å føye til at jeg synes det er veldig prisverdig at man trekker inn slike debatter i Stortinget. Vi har egentlig altfor lite av dem. Det påligger også andre statsråder og andre deler av regjeringsapparatet et ansvar for nettopp å følge opp denne type spørsmål. Som justisminister har jeg hatt den glede å samarbeide tett med i hvert fall mine kollegaer i Europa om denne type spørsmål. Vi sliter jo ikke med det i samme grad i de europeiske land. Men det å reise det som internasjonal størrelse blir viktigere og viktigere. Det er også en av de store utfordringene vi står overfor når det gjelder internasjonale avtaler og spørsmål om implementering av menneskerettigheter, at vi er tydelige også i Norge på hvordan vi sjøl implementerer menneskerettigheter, for å få troverdighet ute. Kartet er ikke ferdig i forhold til disse spørsmålene og det internasjonale samarbeidet, både multilateralt og bilateralt.

Presidenten: Vi går så til spørsmål 9.

Spørsmål 9

Elisabeth Aspaker (H) [11:44:08]: Jeg har følgende spørsmål til justisministeren:

«Konfliktrådet i Sør-Trøndelag avsluttet i mars et nasjonalt prosjekt for å bekjempe ungdomskriminalitet – i samarbeid med politi, statsadvokat og kommune. Prosjektet synes gjennomført med stor suksess. Av hundre ungdommer registrert i tiltaket er det svært få tilbakefall, og bare fire ungdommer er tilbakeført til det tradisjonelle rettsapparatet.

Vil statsråden ta initiativ til at prosjektet i Sør-Trøndelag kan videreføres, og til at landets øvrige konfliktråd kan iverksette lignende tiltak mot ungdomskriminalitet?»

Statsråd Knut Storberget [11:44:50]: Jeg kunne egentlig bare svart tydelig og klart ja. Jeg er kjempeglad for at representanten Aspaker tar opp dette spørsmålet, fordi jeg mener at dette er en av de viktige reaksjonsformene vi står overfor. Det er prisverdig at Høyre gjør det. Jeg vet at Høyre lenge har hatt et varmt hjerte for konfliktrådene og også for disse oppfølgingsteamene, og det er veldig viktig.

Vi har nå hatt lange debatter om spørsmålet om hvordan vi skal møte barn og unge som begår kriminelle handlinger. Jeg er helt overbevist om at det som nå gjøres land og strand rundt i konfliktrådene, og også i kjølvannet av disse oppfølgingsteamene, er mye av nøkkelen her. Mange

av disse ungdommene opplever at de blir stilt til ansvar, må møte offeret og gjøre opp for seg. Det er en veldig tøff reaksjon. Derfor er det en av årsakene til at Regjeringa har valgt å styrke konfliktrådene, særlig med henblikk på å kunne utvikle disse stormøtene.

Prosjektet som representanten viser til, er i utgangspunktet tiltak nr. 1 i handlingsplanen «Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet», (2005–2008.) Der ble det bestemt at det skulle opprettes fire treårige prøveprosjekter med lokale oppfølgingsteam for å følge opp hver enkelt unge lovbryster. Oppfølgingsteamene skulle organiseres på to ulike måter, enten som en utvidelse av SLT-modellen, altså samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak, eller under konfliktrådet. Jeg må bare si at jeg har stor sans for prosjektet i Sør-Trøndelag. Sør-Trøndelag gjør en kjempejobb når det gjelder konfliktråd, og også når det gjelder oppfølgingsteamene. Jeg har sett mange gode eksempler derfra. Dette prosjektet har, som representanten Aspaker påpeker, svært gode resultater. Jeg kan for øvrig opplyse om at nettopp på grunn av de gode erfaringene med prosjektet, har Trondheim kommune og Justis- og politidepartementet via Konfliktrådssekretariatet gått sammen om finansieringen av forlengelse av prosjektet ut 2009.

Prosjektet med oppfølgingsteamene er nå evaluert av NTNU etter at den treårige prøveperioden var over. I evalueringsrapporten blir det konkludert med at «oppfølgingsteam bør anbefales videreført og videreutviklet», og videre at det synes fornuftig å legge dette tiltaket til konfliktrådet om man skal utvide det til å gjelde på landsbasis.

Stormøtemodellen, som var sentral i oppfølgingsteamets arbeid i Trondheim, vil i løpet av 2009 bli implementert i alle de 22 konfliktrådene i Norge.

I Justis- og politidepartementet er arbeidet i gang med å følge opp NOU 25: 2008 Barn og straff. Det offentlige lovutvalget som skrev utredningen om barn og straff, samarbeidet bl.a. med Trondheimsprosjektet, og prosjektet har bidratt med en rekke forslag i utredningen.

Ungdomsstormøter er et annet eksempel på tiltak som er foreslått som alternativ straff for barn og ungdom. Dette skal nå, sammen med oppfølgingsteamene og andre forslag, vurderes nærmere i departementet. I vårt oppfølgingsarbeid framover vil vi altså se på hvilke tiltak vi vil videreføre eller iverksette for å sikre best mulig forebygging av barne- og ungdomskriminalitet, best mulig oppfølging av de barna som allerede har begått kriminalitet, og minst mulig tilbakefall til ny kriminalitet. Det vil bli igangsatt pilotprosjekter som skal prøve ut forslaget om ungdomsstormøte med ungdomsplan slik det er foreslått i den NOU-en jeg refererte til.

Til slutt: Det er gledelig å se at det er utviklet nye måter å reagere på overfor barn og ungdom som har så gode resultater, med så lite tilbakefall. Det er også gledelig at det ser ut til at vi klarer å samle bred politisk støtte for å utvikle det. Så svaret mitt er ja.

Elisabeth Aspaker (H) [11:48:30]: Nå er vi i den heldegitte situasjonen at vi faktisk har prosjekter som er evalu-

ert, og som vi vet virker. For mye av problemene innenfor justissektoren har vært at det settes i gang masse tiltak uten at vi helt vet hvilken effekt de har.

Jeg har vært så heldig å få lov å besøke konfliktrådet i Sør-Trøndelag ved flere anledninger, og har sett hvilken solid, faglig basis som ligger til grunn for det arbeidet som gjøres der oppe. Det er også slik at dette prosjektet i Trondheim er det tre nabokommuner som har kjøpt seg inn i, fordi de har sett at det gir så gode resultater.

Spørsmålet mitt til statsråden er: Det er alltid et problem å sette i gang slike prosjekter. Det er fint i prosjektperioden. Men ser han noen mulighet for at vi kan komme over fra mer en prosjektdel til daglig praksis, og med en finansiering som gjør at man sikrer framtiden for så gode tiltak som dette?

Statsråd Knut Storberget [11:49:30]: Det er en viktig problemstilling som påpekes. Vi lever jo i et «prosjekttyranni», og det gjelder ikke bare på justissektoren. Når prosjekttiden er over, står man der, og det er veldig uforutsigbart.

Jeg er helt enig med spørderen: Når vi har så god evaluering, noe vi sjelden har når det gjelder reaksjoner i strafferettspleien, som vi må ha mer av, og det samtidig også er politisk oppslutning rundt det, er det ingen grunn til at man ikke skulle implementere det som en mer fast modell. Det gleder meg at både Høyre og resten av opposisjonen støtter Regjeringas forslag i budsjettet om å utvikle allerede nå i år stormøtemodellen i alle konfliktrådene. Det er et veldig godt første trinn på veien. Så får framtidige budsjetter avgjøre hvor mange slike oppfølgingsteam vi skal ha. Men når det gjelder dette, ønsker vi å fortsette.

Elisabeth Aspaker (H) [11:50:26]: Jeg vil igjen takke statsråden for svaret. Det som nå er viktig, er å greie å ta vare på de entusiastiske medarbeiderne som er med i dette prosjektet. Jeg er også klar over at man har fått forlenget prosjektperioden ut 2009. Men min utfordring til statsråden er at man på et så tidlig tidspunkt som mulig gir noen signaler for å unngå at de folkene som jobber i prosjektet i dag, sjekker ut – altså sier opp, fordi de er så usikre på om de har en jobb å gå til etter nyttår. Så jeg ønsker at man så tidlig som mulig gir noen signaler i retning av at dette er liv laga også etter nyttår – bli der dere er, for vi trenger kompetansen deres videre i prosjektet!

Statsråd Knut Storberget [11:51:10]: Det er signaler jeg skal ta med meg. Det er naturlig at dette også drøftes i forbindelse med budsjettet nå til høsten. Det er jo ikke de store kostnadene vi snakker om, men dette er viktig for oss.

Samtidig har jeg også lyst til å si at mye av den kriminaliteten som behandles i stormøtene og i disse oppfølgingsteamene, er ganske alvorlig, bl.a. vold mellom ungdommer. Jeg så et tilfelle som var lagt ut på YouTube, som dreide seg om grov vold, men hvor fornærmede og overgriperen – det var en ung jente – faktisk slår seg veldig til ro med at dette er løsningen og sporet når man skal reagere, hvor man demper konflikter og bidrar til at man

ikke får tilbakefall. I sum er dette en modell som kanskje også voksne kunne ha mye å lære av i alle deler av livet.

Presidenten: Vi går tilbake til spørsmål 4.

Spørsmål 4

Fra representanten Tord Lien til miljø- og utviklingsministeren:

«Bestandsmålet for jerv er ifølge rovviltforliket 39 ynglinger. I fjor ynglet det 51 jerv, en overoppfyllelse på 30 pst. I rovviltregion 1 skal det ifølge forliket ikke finnes jerv. I Luster er populasjonen av jerv allikevel høy og medfører store utfordringer for både utmarksnæringene og villreinen i Vest-Jotunheimen. Luster er på mange måter porten mot Vestlandet, og etablering av en jervstamme der kan åpne hele Vestlandet for jerv.

Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at jerven ikke får fotfeste i Luster?»

Presidenten: Dette spørsmålet er utsatt til neste spørretime.

Spørsmål 5 vil bli besvart etter spørsmål 10.

Spørsmål 6

Robert Eriksson (FrP) [11:52:17]: Jeg har lyst til å stille følgende spørsmål til arbeids- og inkluderingsministeren:

«I Trønder-Avisa 2. mai d.å. kommer det fram at Bunadsaum, som er en liten bedrift i Nord-Trøndelag, har ventet i over åtte måneder på å få refundert sykepenger fra Nav. Nav Nord-Trøndelag uttaler i samme artikkel: «Utbetaling til arbeidsgivere har vi dermed valgt å nedprioritere, noe som dessverre gjør at det tar lengre tid enn ønskelig før bedriftene får sine refusjoner.»

Er statsråden tilfreds med at Nav bevisst nedprioriterer småbedriftene når det gjelder refusjon av sykepenger?»

Statsråd Dag Terje Andersen [11:52:52]: Jeg er selv sagt ikke tilfreds når tidsfrister ikke overholdes i Arbeids- og velferdsetaten, enten det gjelder svar på søknader om personrelaterte ytelser eller refusjon av sykepenger.

Restansutviklingen i etaten var generelt bekymringsfull ved slutten av fjoråret og ved begynnelsen av dette året. Denne utviklingen er nå snudd bl.a. som resultat av at bevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten er styrket. Det vises her til St.prp. nr. 51 for 2008–2009, Redegjørelse om situasjonen i arbeids- og velferdsforvaltningen og forslag om tilførsel av ressurser til Arbeids- og velferdsetaten, som nå ligger til behandling i Stortinget.

På grunn av sterk økning i arbeidsledigheten fra desember 2008 til januar 2009 er jeg orientert om at Nav Nord-Trøndelag har prioritert behandlingen av søknader om dagpenger ved arbeidsledighet. Nav Nord-Trøndelag har prioritert søknader om ytelser for enkeltpersoner som ellers ville stått uten inntektssikring, framfor arbeidsgiver-

refusjon. Det ble gjort som en midlertidig løsning for at de som ble ledige, eller som stod uten inntektssikring av andre grunner, skulle sikres inntekt. Normalt får arbeidsgivere refundert sykepengene innen åtte uker. Nav Nord-Trøndelag har ikke fått tilbakemeldinger fra bedrifter om at den midlertidige endringen i prioriteringen har skapt store problemer. Eksemplet med Bunadsaum AS er, etter det jeg har fått opplyst, det eneste Nav Nord-Trøndelag har fått informasjon om.

Som en del av Nav-reformen har behandlingen av sykepengekrav blitt samlet til fylkesvise enheter. Jeg er orientert om at Arbeids- og velferdsetaten bl.a. har hatt utfordringer knyttet til å etablere effektive arbeidsprosesser i disse enhetene. For å møte utfordringene vil Arbeids- og velferdsetaten ha et særlig fokus på å bistå ledere av forvaltningsenhetene med å utvikle produksjonsstyring, robuste arbeidsprosesser og gode forvaltningsmiljøer.

Robert Eriksson (FrP) [11:54:55]: Jeg takker for svaret.

La meg gå litt tilbake i denne saken. Hvis det er slik at dette er den eneste saken, burde det kunne være ganske enkelt å få den ut av verden. Allerede i august 2008 skulle man ha fått refundert sykepengene. 13. januar 2009 fattet Nav Forvaltning Nord-Trøndelag vedtak om at søknaden var innvilget, og at man skulle få tilbake dette. Først i mai – nesten fire måneder etter at vedtaket var fattet – kom de første pengene på konto. Det betyr at man har fått refundert penger fra august til og med desember, men man har ennå ikke fått refundert penger fra januar.

Er statsråden tilfreds med den lange utbetalingstiden fra vedtaket er fattet, til pengene står på konto, som har vært om lag fire måneder?

Statsråd Dag Terje Andersen [11:55:48]: Nei, det er jeg ikke fornøyd med, og derfor gjør vi noe med det. Mange av virkemidlene som skal til for å gjøre noe med dette, ligger nå til behandling i Stortinget, delvis i form av tiltak som Nav gjennomfører for å effektivisere sin produksjon, og i tillegg tilføres Nav 710 mill. kr ekstra. For det er jo et spørsmål om ekstra ressurser både med utgangspunkt i at vi har og kommer til å ha økning i ledigheten og det behovet det da er for å gi et tilbud til dem som blir arbeidsledige, og også for å bygge ned andre restanser i Nav, slik jeg grundig har gjort rede for i den saken som nå ligger til behandling i Stortinget.

Robert Eriksson (FrP) [11:56:29]: Jeg takker for svaret.

Jeg forstår statsråden dit hen – i hvert fall vil jeg forstå ham dit hen – at han mener det er viktig å prioritere også de små bedriftene, og at også de får refundert sine sykepenge innenfor de tidsfrister som er satt, som jeg synes er viktig, spesielt med tanke på at disse har et ansvar for å følge opp bl.a. IA-avtalen ved å få folk som har redusert arbeidsevne, tilbake og inkludert i arbeidslivet. Derfor vil det også være litt problematisk hvis dette ikke blir prioritert høyt nok, med tanke på at det er mange som kanskje kvier seg for å ta inn denne type arbeidskraft,

noe som også gjør at man ikke får inkludert mange nok i arbeidslivet.

Jeg håper i hvert fall at jeg har forstått statsråden riktig i dette, at han ønsker å følge opp på en slik måte at vi unngår sånne typer tilfeller i framtiden, og at man tar de nødvendige organisatoriske grepene for å lykkes med Nav-reformen. Dette er jo ikke bare snakk om penger.

Statsråd Dag Terje Andersen [11:57:35]: Ja, representanten har skjont meg helt riktig når han har oppfattet at jeg gjør noe med det.

Det er mange utfordringer i Nav. Det gjelder andre ytelser, som det er altfor lang ventetid på. Bare en liten presisering: Det er nok ikke slik at Nav Nord-Trøndelag har sagt at de skal nedprioritere små bedrifter, jeg vil bare ta forbehold om det. De har altså prioritert først det å utbetale dagpenger i en veldig hektisk periode. Men la nå det ligge.

Representanten og jeg er enige om at det må være et mål at Nav skal få ned ventetidene på alle sine saksområder. Og jeg tror ikke jeg – og heller ikke representanten, kanskje – kan garantere at det ikke vil dukke opp enkeltsaker i et system med 14 000 statlige og 3 000–4 000 kommunalt ansatte som kan ha ligget for lenge av forskjellige årsaker, kanskje noen ganger sakens kompleksitet. Det som er min klare ambisjon med den proposisjonen jeg har lagt fram for Stortinget, er at vi skal utvikle oss i retning av vår felles ambisjon om at ventelistene skal ned og saksbehandlingen bli bedre med de tilleggsressurser som er bevilget, og den gjennomgangen som for øvrig blir gjort.

Spørsmål 7

Laila Dāvøy (KrF) [11:59:10]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«Manuellterapeuter har i mer enn tre år vært primærkontakter i helsetjenestene med anledning til å diagnostisere, henvise til spesialisthelsetjenesten, sykmelde mv. Manuellterapeuter har imidlertid ikke egen autorisasjon. Dette skaper frustrerende og kostnadskrevende uklarheter, i noen tilfeller en akutt fare for pasientenes helse, bl.a. ved sykehus som avviser akuttpasienter fordi de er henvist fra «fysioterapeut».

Vil statsråden nå ta grep og følge opp Stortingets føringer om autorisasjon for manuellterapeuter?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:59:56]: Som representanten viser til, har Stortinget tidligere tatt opp spørsmålet om manuellterapeuter bør gis en særskilt autorisasjon i henhold til helsepersonelloven. Manuellterapeuter er primærkontakter i helsetjenesten, noe som innebærer at de kan undersøke og behandle pasienter uavhengig av henvisning fra lege, og at de kan henvise pasienter videre til legespesialist eller andre undersøkelser. Manuellterapeuter er også gitt sykmeldingsadgang for pasienter med plager eller skader i muskel- og skjelettsystemet.

Blant annet på grunn av Stortingets engasjement i

saken har Helsedirektoratet etter bestilling fra departementet foretatt en bred utredning av helsepersonellovens autorisasjonsordning. Av direktoratets utredninger av januar og september 2008 framgår at direktoratet ikke ser behov for vesentlige endringer av lovens autorisasjonsordning. Når det gjelder forholdet mellom offentlig spesialistgodkjenning kontra dobbeltautorisasjon, har direktoratet anbefalt at man holder fast ved lovens ordning.

Av helsepersonellovens forarbeider framgår det at dersom helsepersonell har en autorisasjonsgivende grunnutdanning i bunnen, så vil det være mindre relevant å karakterisere en tilleggs- eller videreutdanning som autorisasjonsgivende. Utgangspunktet er da at ordningen med spesialistgodkjenning bør foretrekkes framfor dobbeltautorisasjon, med mindre utøveren gjennom sin tilleggs- eller videreutdanning har kvalifisert seg for et yrke som er vesensforskjellig fra den yrkesutøvelse som normalt følger av grunnutdanningen. Manuellterapeutene har allerede i dag autorisasjon som fysioterapeuter. En egen autorisasjon som manuellterapeut vil dermed innebære en dobbeltautorisasjon.

Jeg vil i revidert nasjonalbudsjett om kort tid komme tilbake til denne saken. Men som følge av representantens spørsmål vil jeg allerede nå gi uttrykk for at jeg i all hovedsak støtter de vurderinger og anbefalinger som direktoratet har kommet med i nevnte utredninger. Etter min vurdering medfører ikke manuellterapeutenes tilleggs- eller videreutdanning at de dermed har kvalifisert seg for et yrke som er vesensforskjellig fra den yrkesutøvelse som følger av grunnutdanningen som fysioterapeut. Det at manuellterapeuter i noen sammenhenger er primærkontakt, er etter min mening ikke noe selvstendig argument for at de skal gis særskilt autorisasjon. Fordi manuellterapeutene allerede har autorisasjon som fysioterapeuter, vil helsepersonelloven og pasientrettighetsloven uansett komme til anvendelse. Pasientsikkerhet og pasientrettigheter vil derfor være like godt ivaretatt selv om manuellterapeutene ikke gis dobbeltautorisasjon.

Som Stortinget også er kjent med, framla jeg forrige fredag en odelstingsproposisjon hvor jeg foreslo endringer i helsepersonellovens spesialistgodkjenningsordning vedrørende myndighet til å godkjenne spesialister. I proposisjonen er det signalisert en bred gjennomgang av organiseringen av spesialistutdanningen, forutsatt at Stortinget vedtar lovendringen. Videre er det signalisert en gjennomgang av hvorvidt det bør innføres offentlig spesialistgodkjenning for andre helsepersonellgrupper enn de tre personellgruppene hvor det i dag kan gis spesialistgodkjenning, det vil si leger, tannleger og optikere. Etter min vurdering bør det bygges videre på helsepersonellovens ordning med autorisasjonsgivende grunnutdanning og offentlig spesialistgodkjenning, framfor å åpne for en praksis med å gi ny autorisasjon til allerede autoriserte grupper.

Flere personellorganisasjoner har tidligere søkt om autorisasjon i henhold til helsepersonelloven, herunder Norsk Manuellterapeutforening. For ordens skyld vil jeg også nevne at departementet allerede i år har gitt disse organisasjonene anledning til å oppdatere tidligere søknader dersom de fortsatt ønsker å bli vurdert for autori-

sasjon. Eventuelle søknader vil deretter bli behandlet av Helsedirektoratet før departementet konkluderer endelig.

For å oppsummere: Jeg mener altså at det er å gå i feil retning å følge dobbeltautorisasjonssporet. Men jeg er veldig opptatt av at vi skal få synliggjort at f.eks. manuellterapeuter er fysioterapeuter med en godkjent tilleggsutdanning, spesialistutdanning, på samme måte – og da bruker jeg et eksempel som jeg håper står spørren nær – som jeg mener det er veldig viktig at vi også får til en tilsvarende ordning for sykepleiere. Det vil si at vi har sykepleier med spesialistutdanning i anestesi, at vi har fysioterapeut med spesialistutdanning i manuellterapi – altså at vi bruker dette systemet som vi kjenner fra leger, tannleger og optikere, også på andre helsepersonellgrupper.

Laila Dāvøy (KrF) [12:05:14]: Jeg takker statsråden for et grundig og helhetlig svar, ut fra det ståstedet og det arbeidet som er gjort i departementet og med utredningen fra Helsedirektoratet.

Jeg er likevel noe skuffet over svaret. Jeg hadde håpet at helseministeren ville følge Stortingets sterke føringer. Det har ikke vært noen uenighet om dette i Stortinget. Det har vært et flertallsvedtak. Et samlet storting har ønsket en slik autorisasjon.

Noe av det som er bakgrunnen for mitt spørsmål, er også den uklarhet og usikkerhet som finnes både i helsevesenet og blant pasienter om hva manuellterapeuter egentlig kan gjøre. Det er en stor misoppfatning knyttet til at man ser på dem som vanlige fysioterapeuter med litt videreutdanning. De gjør et helt vesensforskjellig arbeid i forhold til fysioterapeuter, bl.a. faglig. Jeg kjenner en god del til det, ut fra å ha hatt en del bruk i min egen familie. Jeg synes det er en vesensforskjell på det arbeidet de gjør selvstendig.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:06:27]: Til det første – påstanden om at det skal bli så mye klarere hvis man har en dobbeltautorisasjon: Jeg ser for meg to alternativer. Med en dobbeltautorisasjon kan man gå til en autorisert manuellterapeut. I mitt alternativ kan man gå til en fysioterapeut med godkjent spesialistutdanning i manuellterapi. At det ene alternativet representerer en så stor forenkling i forhold til det andre, må jeg innrømme at jeg ikke klarer å se. Det er klart at man kan si at en anestesisykepleier og en sykepleier med spesialistutdanning innenfor psykisk helsevern gjør også vesensforskjellige oppgaver. Men det er grunnutdanningen, sykepleier, som gir autorisasjon, og så må vi ha på plass et offentlig godkjenningssystem som beskriver hva slags spesialistutdanning man har tatt på toppen av det hele. Jeg tror at en utvikling med dobbeltautorisasjoner ville vært langt mer forvirrende enn det systemet jeg nå skisserer.

Laila Dāvøy (KrF) [12:07:32]: Den gruppen med dobbeltautorisasjon i dag som det er nærmest å sammenligne med, er kanskje jordmødrene, som er sykepleiere i bunnen. Men det er helt klart at en vanlig sykepleier kan jo ikke jobbe i en fødeavdeling og få fullmakter eller muligheter til å være med og forløse en kvinne som skal føde barn. På samme måte vil ikke en vanlig fysioterapeut kunne f.eks.

manipulere, drive med oppknekking av nakker mv. Og man vil heller ikke ha den viktige muligheten til både å diagnostisere og å henvise direkte til spesialisthelsetjenesten uten å måtte gå via en lege. Det er en vesensforskjell fra dem med offentlig autorisasjon som spesialist – bortsett fra leger, for de er jo leger i bunnen.

Jeg vil be statsråden om – hvis jeg kan få lov – å gå kanskje enda nærmere inn i det arbeidet som manuellterapeutene gjør, og forsikre seg om at man ikke fortsetter å gjøre noe som blir misforstått.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:08:45]: Jeg er klar over at jordmødre har dobbeltautorisasjon, bl.a. knyttet opp til et EØS-regelverk. Men det at man historisk har gjort den feilen at man har dobbeltautorisert, er et dårlig argument for å fortsette å gjøre den. Det synspunktet jeg har når det gjelder den riktige innfallsvinkelen til dette, er et synspunkt som deles av Norsk Fysioterapeutforbund. Og en skulle tro de i hvert fall vet noe om det, de organiserer bl.a. en god del manuellterapeuter. Så det resonnetet jeg nå har, er ikke faglig tatt helt ut av luften. Jeg har et ønske om å bidra til at vi skal få en større forståelse for hva som ligger bak de enkelte fagutøvelsene i helsetjenesten. Men jeg ønsker at det ikke bare skal gjelde for manuellterapeuter. Det skal være et godt, helhetlig system. Og jeg tror det vil finnes yrkeskollegaer av representanten Dävøy som vil være svært enig med meg i en slik utvikling.

Spørsmål 8

Hans Olav Syversen (KrF) [12:10:19]: Hva skulle statsråden gjort uten Kristelig Folkeparti? Det hadde ikke blitt noen seanse i spørretimen på ham i dag i hvert fall.

Mitt spørsmål lyder som følger:

«Samtidig som flere tusen rusavhengige står i kø for å få behandling, må Frelsesarmeen legge ned institusjonen Håpets Dør, som følge av at Helse Sør-Øst ikke vil kjøpe tilstrekkelig med plasser. Etter dette har Frelsesarmeen ikke lenger noen avtaler med Helse Sør-Øst knyttet til behandling og rehabilitering av rusavhengige.

Hvordan er det mulig at dette kan skje når så mange står i kø for behandling?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:10:57]: Jeg er alltid glad for at Kristelig Folkeparti finnes her. Og da kan jeg glede meg over å svare på dette spørsmålet, som er et veldig viktig spørsmål.

Jeg vil starte med å si at som representanten Syversen er også jeg opptatt av at rusmiddelavhengige skal få et best mulig tilbud uten å måtte vente unødig lenge på behandling. Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for spesialisthelsetjenester til innbyggerne i sin region. Det følger av lov om spesialisthelsetjenester at disse tjenestene skal tilfredsstillende krav om forsvarlighet. Forsvarlighetskravet gjelder også innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Hvorvidt tjenestene skal gis gjennom egne tjenesteytere eller om de skal kjøpes fra private aktører, er opp til de regionale helseforetakene å vurdere.

Gjennom kjøpsavtaler ytes om lag to tredjedeler av den totale døgnkapasiteten innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige av private aktører. Dette gjelder også for helseregion sør-øst. Jeg har blitt orientert av Helse Sør-Øst RHF om at foretaket nylig avsluttet en anskaffelsesprosess innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Jeg er videre blitt orientert om at denne prosessen er gjennomført etter «Forskrift om offentlige anskaffelser – del I, alminnelige bestemmelser». En slik prosess stiller ikke krav til forutgående kunngjøring, men Helse Sør-Øst valgte å opplyse om anskaffelsen på helseregionens hjemmeside.

I tillegg sonderte helseregionen markedet for mulige tilbydere, særlig på bakgrunn av erfaringene fra anskaffelsesprosessen på rusfeltet i 2008. Helseregionen tok deretter kontakt med relevante private tilbydere som også er ideelle organisasjoner – og fulgte det opp tett. Jeg er videre kjent med at Frelsesarmeens institusjon Håpets Dør deltok i konkurransen, men at institusjonen ikke fikk tilbud om avtale. Anskaffelsesprosessen hadde en økonomisk ramme på 60 mill. kr. Det var 14 private tilbydere som kvalifiserte seg. Tilbyderne tilbød avtaler for om lag 95 mill. kr, eller 35 mill. kr mer enn Helse Sør-Øst RHF hadde satt som ramme for anskaffelsen. Det var derfor ikke mulig å inngå avtaler med alle som var kvalifisert.

Håpets Dør krevde at en avtale skulle omfatte hele institusjonens kapasitet, altså ca. 20 plasser. Dette vanskeliggjorde forhandlingene, i den forstand at en mellomløsning med Håpets Dør ble uaktuelt – det var enten 20 plasser eller ingenting.

Så peker representanten Syversen på noe viktig. Ventetidstallene fra Norsk pasientregisters årsrapport 2008 viste at gjennomsnittlig ventetid på tverrfaglig spesialisert behandling, hele landet sett under ett, var på 73 dager ved utgangen av året. Dette var tre dager lenger enn ved utgangen av 2007. For helseregion Sør-Øst var tilsvarende ventetider ved utgangen av 2008 på 65 dager – altså mindre enn landsgjennomsnittet, men fortsatt 65 dager. Og det var faktisk ni dager lenger enn ved utgangen av 2007. Samtidig viste Norsk pasientregister-rapporten at 23 pst. av pasientene innen tverrfaglig spesialisert behandling ikke fikk startet sin behandling innen den fastsatte fristen. Dette er jeg selvfølgelig ikke tilfreds med.

Jeg har derfor iverksatt flere tiltak for å styrke kapasitet og kvalitet innenfor tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige. Helse Sør-Øst RHF har fått nærmere 70 mill. kr som sin andel av årets bevilgning i opptrappingsplanen for rusfeltet til å styrke kapasiteten og kvaliteten innenfor tverrfaglig spesialisert behandling. Disse midlene kommer i tillegg til de 60 mill. kr som var rammen for ovennevnte anskaffelse. Videre inkluderer årets bevilgninger til de regionale helseforetakene en generell aktivitetsvekst på 1,5 pst. Denne økningen representerer om lag 20 mill. kr. Man har altså fått 70 mill. kr over opptrappingsplanen for rusfeltet som er fordelt på RHF-ene. Helse Sør-Øst har innenfor egen ramme omfordelt 60 mill. kr til kjøp av flere plasser. I tillegg er det en generell vekst på 20 mill. kr.

Jeg er enig med representanten Syversen i at kapasiti-

teten innenfor tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige ennå ikke er tilstrekkelig. Dette er nettopp bakgrunnen for at kapasiteten innenfor helseregion sør-øst nå styrkes.

I 2009 vil altså Helse Sør-Øst øke den økonomiske rammen til rusbehandling med i alt 150 mill. kr. Kapasiteten innenfor rusbehandling i denne helseregionen er økt fra 964 plasser i 2004 til 1 032 plasser i 2008, og den økes altså ytterligere med ca. 60 plasser gjennom det kjøpet vi nå diskuterer. Dermed vil man i løpet av 2009 øke kapasiteten vesentlig.

Det siste poenget jeg vil komme inn på, er at Helse Sør-Øst RHF i tillegg har fått 50 mill. kr av Regjeringens tiltakspakke til etablering av en egen rusakutt i Oslo. Jeg vil også nevne at vi i tilknytning til arbeidet med en rusakutt og en forbedring av tilbudene i Oslo har bevilget 60 mill. kr til Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Oslo over to år, for å iverksette tiltak overfor de mest hjelpetrengende rusmiddelavhengige i Oslo. Dette tiltaket vil bli gjennomført av Kirkens Bymisjon i nært samarbeid med Oslo kommune, Helse Sør-Øst og Oslo politidistrikt.

Avslutningsvis: Gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 har jeg stilt krav om at ventetiden for tverrfaglig spesialisert behandling og fristbrudd skal reduseres. Jeg vil derfor følge nøye med på utviklingen når det gjelder ventetider og fristbrudd innenfor tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:18:04]: Jeg takker for svaret.

Svaret beskriver den teknikken man nå bruker for å kjøpe plasser, og som jeg er dypt uenig i. Jeg tror det på lang sikt har meget uheldige konsekvenser for dem som arbeider innenfor rusomsorgen, og dem som skal få plass for behandling.

Vi kan bruke som eksempel Håpets Dør, en institusjon som har eksistert i over 40 år: Det er en institusjon hvor det er arbeidstrening inne i bildet, og som i mange tilfeller tar imot rusavhengige som er gitt opp alle andre steder. Som følge av den anbudspolitikken som føres, er den institusjonen over og ut med et pennestrøk.

Mitt spørsmål er: Er statsråden fornøyd med den måten man nå kjøper plasser på – som man ikke er tvunget til å gjøre, men som man velger å gjøre?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:19:11]: Jeg er i hvert fall veldig opptatt av at vi ikke skal ha hundre prosent kapasitet i det offentlige. Det finnes mange gode tilbydere, gode tjenester, private aktører, gjerne private ideelle aktører, som det offentlige må kjøpe tjenester fra. Og når det offentlige skal kjøpe tjenester, har jeg veldig vanskelig for å se for meg, i hvert fall med det lovverket vi har i dag, at det skal være mulig uten en transparent kjøpsprosess.

Når vi skal bruke 60 mill. kr for å øke kapasiteten innenfor tverrfaglig spesialisert behandling, vil vi ha tilbud. De skal være kvalitativt gode, og de skal også ha en pris vi kan leve med. Og når man vurderer de tilbudene ut fra kvalitet og pris – med mest vekt på kvalitet – og man

får flere tilbud enn man har kapasitet til, må det være en utvelgelsesprosess som de som eventuelt er misfornøyd, kan klage på. Det er det systemet vi kjøper etter. Jeg tror ikke det er vesentlig forskjellig fra det systemet som den forrige regjeringen kjøpte den typen tjenester etter.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:20:19]: Bestemor skulle ikke ut på anbud, var de rød-grønnes løfte, men rusmiddelmissbrukere og barnevernsbarn er det ikke så farlig med. Dette viser at det ikke er noen sammenheng i argumentasjonen fra Regjeringen, for på noen områder velger man det ene, og på andre områder velger man det andre. Vi har hatt en lang debatt her i Stortinget om at EØS-avtalen åpner f.eks. for forhandlinger, som gir mye mer forutsigbarhet for dem som skal arbeide i dette feltet, og ikke minst for rusavhengige selv.

Det som er trist – jeg må bare si det, for jeg tror ikke det går på viljen – er at Regjeringen velger å sitte stille og se på denne utviklingen, som medfører at en lang rekke institusjoner som har vært solide samarbeidspartnere for det offentlige, nå får kroken på døra. Jeg synes det er synd for dem det gjelder – ikke for institusjonene selv, men for dem som trenger hjelp – at dette er blitt utviklingen, og at den nå eskalerer under denne regjeringen.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:21:25]: Jeg forstår Syversen dit hen at problemet er ikke at vi får 60 nye plasser, men at det er feil plasser. Det er hovedutfordringen for Kristelig Folkeparti. Vel, det viktigste for meg er at vi får 60 nye, gode plasser.

Dessuten: Som jeg sa i mitt hovedinnlegg, og som jeg gjentok etterpå, var dette ikke en anbudskonkurranse. Dette var en utlysning, der det også var forhandlinger med de ulike aktørene. Gjennom de forhandlingene kom det f.eks. fram at for Håpets Dør var det null eller 20 plasser. Det er den typen forhandlinger og diskusjoner som føres, og som ikke er anbud og lavest pris. Kristelig Folkeparti har for så vidt erfaring fra Oslo når det gjelder å støtte opp om en slik politikk, men dette var ikke det.

Det viktigste for meg er at flere rusmiddelavhengige nå får behandling ved at vi får på plass 60 nye plasser. Det er gode plasser. Flere må til, for fortsatt er utfordringene mange.

Presidenten: Spørsmål 9 er besvart tidligere.

Spørsmål 10

Ivar Kristiansen (H) [12:22:45]: Jeg har tillatt meg å fremme følgende spørsmål til nærings- og handelsministeren:

«Da energiloven ble vedtatt i 1991, fikk Statkraft SF ansvaret for statens kraftproduksjon, mens Statnett SF overtok ansvaret for statens del av sentralnettet mv. Nå ser vi at Statkraft er blitt netteier gjennom oppkjøp av mindre og mellomstore nettselskaper. Konkurransetilsynet frykter at Statkraft kan bruke inntektene fra denne nettvirksomheten til ulovlig subsidiering av kraftproduksjon.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at rollen som netteier og kraftprodusent er klart adskilt, slik Stortinget har forutsatt?»

Statsråd Sylvia Brustad [12:23:36]: La meg først minne om at spørsmål knyttet til generelle rammebetingelser og reguleringer for energisektoren hører inn under olje- og energiministerens ansvarsområde, og at Statkraft som selskap forholder seg til disse som øvrige selskaper i energimarkedet.

Som det framgår av stortingsrepresentant Ivar Kristiansens spørsmål, dreide opprettelsen av selskapene Statnett SF og Statkraft SF seg om å skille rollene som distributør av kraft i sentralnettet og kraftprodusent. Et slikt skille er viktig bl.a. fordi investeringer i og drift av sentralnettet kan påvirke de priser kraftprodusentene kan oppnå i ulike geografiske områder. Et slikt skille er også blitt normgivende i EU.

De strategiske rammene for Statkrafts virksomhet er gitt i eierskapsmeldinga, som Stortinget behandlet våren 2007. Der framgår det at Statkraft skal drives på kommersielt grunnlag, og at selskapets hovedoppgave er å være en effektiv produsent av kraft i Norge, slik representanten kjenner godt til.

Statkraft har imidlertid i løpet av den siste tiårsperioden blitt en betydelig eier i regionale kraftselskaper. Flere kraftprodusenter i Norge er i dag som kjent del av foretak som også eier nettvirksomhet. Det gjør også Statkraft, der disse eierskapene forvaltes av regionale selskaper som Trondheim Energi og Skagerak Energi, som eier og driver regionale og lokale distribusjonsnett. Regjeringen har ikke gjennom foretaksmøte gitt signaler om hvordan Statkraft skal forholde seg i konkrete forretningsmessige forhold, heller ikke når det gjelder de regionale selskaperes rolle i utviklinga av nettvirksomheten.

Det framgår helt klart av dagens regulering at kryssubsidiering mellom produksjons- og nettvirksomhet, som representanten Kristiansen peker på i sitt spørsmål, ikke er tillatt. Vertikalt integrerte selskap som kan ha incentiver til å legge kostnader fra annen aktivitet inn i nettselskapene, slik at nettkundene belastes for disse utgiftene, har således ikke anledning til dette. Kostnadene som nettvirksomheten kan få dekket gjennom nettleia, er strengt regulert av Norges vassdrags- og energidirektorat. Dette skal sikre at nettselskapene opptrer nøytralt overfor sine kunder, og at monopolvirksomheten ikke subsidierer annen virksomhet. I tillegg er det krav til uavhengighet i ledelsen av nettselskapene.

I tråd med Elmarkedsdirektiv II vedtok Stortinget som kjent våren 2006 krav om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettvirksomhet og konkurranseutsatt virksomhet i vertikalt integrerte selskaper som er tillagt systemansvar, eller med flere enn 100 000 kunder. Skagerak Energi og Trondheim Energi faller begge inn under denne kategorien. Ansvar for kontrollen med at disse kravene overholdes, ligger hos NVE.

Ivar Kristiansen (H) [12:26:22]: Jeg takker for svaret.

Statsråden understreker selv i sitt svar her i dag behovet for å ha et slikt skille som jeg tar opp i spørsmålet mitt, og hun viser også til hva som er den normgivende prosessen i EU. Jeg synes kanskje også det vil være tjenlig at statsråden, med de oppgaver vi står foran, også tar inn over seg Konkurransetilsynets bekymring, for det er en rekke regionale energiverk rundt omkring i landet som nå frykter Statkrafts pengebinge, som på mange måter er fylt opp gjennom statlig påfyll av egenkapital.

Derfor vil jeg følge opp med et spørsmål: Er det ikke på tide at statsråden gjennom foretaksmøte nå gjennomfører en politikk hvor dette skillet blir krystallklart?

Statsråd Sylvia Brustad [12:27:25]: Jeg mener at regelverket er helt klart og slik som Stortinget har vedtatt det. Det blir sjølsagt fulgt opp, og ansvaret for kontrollen med det skal også passes på.

Når det gjelder Statkrafts rolle generelt og ikke minst i forhold til regionale kraftselskaper, er vi opptatt av at de skal spille en viktig rolle også der, fordi det er viktig også i næringsmessig sammenheng. Men det å gå inn fra politisk side gjennom foretaksmøte og instruere når det gjelder forretningsmessige forhold, mener jeg blir galt. Vi må styre på den måten som jeg mener Stortinget også har gitt sin tilslutning til gjennom eierskapsmeldinga og andre lover, regler og dokumenter, men sjølsagt passe på de lover og regler som gjelder med hensyn til det som representanten her tar opp.

Ivar Kristiansen (H) [12:28:22]: Det blir galt, sier statsråden. Jeg tror det er viktig at man har en kontinuerlig overvåking av hva som foregår. Det kommer nå til syne en bekymring rundt omkring i store deler av landet, bl.a. i Trøndelag, hvor Statkraft gis anledning til å kjøpe opp. Man svekker muligheten for regionale kompetansesentre, man flytter beslutningsprosessen – i dette tilfellet fra Trøndelag til Oslo. Det er en sentralisering av makt og myndighet over en lav sko som svekker de regionale enhetenes behov, mulighet og evne til å kunne utvikle både nettet og ny fornybar energi. Faktum er jo at Regjeringen har oversett Konkurransetilsynets klare råd og anvisning i denne saken. Jeg vil bare ha en bekreftelse på at statsråden har full konsentrasjon på dette konkurransemessig viktige spørsmålet.

Statsråd Sylvia Brustad [12:29:33]: Vi gjør sjølsagt det vi kan for å følge opp de vedtak som er gjort, ikke minst her i Stortinget, på en skikkelig måte.

Når det gjelder Trøndelag spesielt, er det det å si at ansvaret for de regionale distribusjonsnettene – og ikke det sentrale overføringsnettet i Norge – ligger, som representanten kjenner til, fortsatt hos Statnett. Det er ikke mitt ansvarsområde – bare for å si det.

Men jeg er sjølsagt kjent med at det har vært en omfattende dialog i Trøndelag mellom Statkraft og de lokale aktørene, og så vidt jeg vet, er det en konstruktiv prosess knyttet til det, men sjølsagt innfor de rammer som gjelder i forhold til det spørsmålet som representanten Kristiansen her tar opp.

Presidenten: Vi behandler nå spørsmål 5.

Spørsmål 5

Anne Margrethe Larsen (V) [12:30:42]: «I vinter er den alvorlige dyresykdommen blåtunge påvist for første gang i Norge. Viruset er påvist i fire storfebesetninger i Agder uten at dyr er blitt syke. Sykdommen er ikke farlig for mennesker, men gir store plager for dyrene. Agderbøndene ser med stor uro på faren for videre utbredelse, og forventer at myndighetene, med Mattilsynet i spissen, gjør det de kan for å bekjempe sykdommen. God dialog med bøndene, prøvetakingsprogram, økonomi og behov for vaksinerings vurderes.

Hvordan følger statsråden opp denne situasjonen?»

Statsråd Lars Peder Brekk [12:31:25]: Innledningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at det er Mattilsynet som er utøvende myndighet på dyrehelseområdet, og som håndterer bekjempelsen av dyresykdommen blåtunge. Veterinærinstituttet bidrar med faglige råd og vurderinger i denne situasjonen. Vi samarbeider også tett med de andre nordiske landene i dette arbeidet. Det er utviklet et felles EØS-regelverk for håndtering av blåtunge, men landene organiserer dette arbeidet noe forskjellig innenfor disse rammene. Dette gjelder f.eks. spørsmålet om vaksinerings. Her legger jeg vekt på at spesielle norske forhold som klima og struktur tas med i vurderingene.

Situasjonen tas alvorlig, og det har vært lagt ned et meget stort arbeid for å kartlegge utbredelsen av sykdommen. Det har vært analysert mer enn 30 000 prøver fra storfe og småfe i vinter. Dette arbeidet har vært nødvendig for å kunne ta de riktige grepene til enhver tid. Kartleggingen følges nå opp med regelmessig overvåking med månedlige uttak av prøver. Hvis overvåkingen avslører nye smittede besetninger, vil det bli gjennomført nye risikovurderinger som vil danne grunnlaget for bekjempelsen av blåtunge.

Departementet orienteres regelmessig, både skriftlig og muntlig, om status i overvåkingen. Mattilsynet sikrer også at regelverket og beredskapsplanene er på plass. Jeg har innkalt Mattilsynet og Veterinærinstituttet til et nytt orienteringsmøte på forsommeren. På Nordisk Ministerråd i juli vil jeg også drøfte dette og andre dyrehelsespørsmål med mine nordiske kolleger. Jeg legger vekt på god dialog med alle berørte parter og internasjonalt samarbeid tilpasset en norsk virkelighet.

Anne Margrethe Larsen (V) [12:33:11]: Jeg takker foreløpig for svaret. La meg følge opp et tema som mange av bøndene i dette distriktet er svært opptatt av, nemlig de økonomiske konsekvensene. De produsentene som direkte ble rammet av sykdommen blåtunge, vil få erstatning. Men det er mange andre produsenter som vil merke effekten av blåtunge fordi de befinner seg inne i denne sperresonen som er opprettet. Vil det være mulig for de produsentene

som indirekte blir rammet av restriksjonene på grunn av blåtunge, å få erstatning for de tapene og ulempene de blir påført på grunn av funn av sykdommen i Agder?

Statsråd Lars Peder Brekk [12:33:56]: Blåtunge er en spesiell sykdom. Den må håndteres annerledes enn andre husdyrsykdommer vi er vant med. Det er riktig at det opprettes store soner, og restriksjonene berører mange dyreeiere. Jeg har lagt vekt på mer dialog med dem som er berørt av denne sykdommen, derfor har jeg også hatt møter med næringens representanter jevnlig. Også Mattilsynet har hatt det.

Når det gjelder erstatning, følger vi det regelverket vi har. Når sykdommen fører til at en er nødt til å ta ut smittede dyr, erstattes det i henhold til regelverket. Utover det er det en diskusjon som må føres med næringens organisasjoner, og det må en komme tilbake til hvis denne sykdommen skulle gi seg slike utslag at denne diskusjonen blir nødvendig. Så langt er vi heldigvis ikke kommet ennå.

Anne Margrethe Larsen (V) [12:34:53]: Jeg takker igjen for svaret.

Funnene av blåtunge i Agder i vinter kom på et gunstig tidspunkt med tanke på å kunne gjennomføre en grundig undersøkelse og analyse av situasjonen – altså på vinteren. På tross av dette var det mye som var uklart med hensyn til informasjonsansvaret og metoder for å kartlegge omfanget av sykdommen.

Har Mattilsynet i dag tilstrekkelig med ressurser til å håndtere en sammenliknbar situasjon dersom den oppstår om sommeren – som er et mindre gunstig tidspunkt – i et område med større dyretetthet enn i Agder? En forutsetning da er at det ikke skal gå ut over annet forebyggende arbeid som Mattilsynet gjør for å sikre god matkvalitet og dyrehelse.

Statsråd Lars Peder Brekk [12:35:40]: Sykdommen blåtunge er en klimarelatert sykdom som vi nå for første gang har sett i Norge. Men vi har vært forberedt på sykdommen i lang tid, gjennom at en har sett utbrudd i Danmark og i Sør-Sverige. Derfor har vi også hatt et veldig omfattende prøvetakingssystem, for på det viset å være sikker på at vi vil oppdage eventuell smitte tidlig. Vi har vært heldige på grunn av at vi har et kaldt klima, og dermed har hatt tid til å forberede oss godt.

Jeg opplever at Mattilsynet er godt forberedt. Jeg opplever at det gjøres en grundig jobb sammen med næringens organisasjoner mot de husdyreierne som er rammet, for å sikre at både informasjon og bekjempelsestiltak gjøres godt kjent og blir fulgt opp. Vi har også økt omfanget av kontroll nå, for vi vet at sviknotten er i aktivitet, og da kan smitten bæres til andre besetninger. Det er vi fullt ut oppmerksom på og følger tett.

Presidenten: Da er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet etter forretningsordenens § 37 a før møtet heves? Møtet er hevet.